

Razen potnikov strpajo na brniškem letališču vsak dan v jeklene ptice na stotine kilogramov prt ljade. Njena količina se v sedanjem, dopustniškem času povečuje, saj vedno več ljudi potuje na oddih z letalom. Kovčki in potovalke (na fotografiji) čakajo na lastnike kar pred letališko zgradbo — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 53

GLAS

Kranj, torek, 9. 7. 1974
Cena: 1 din

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od januarja
1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

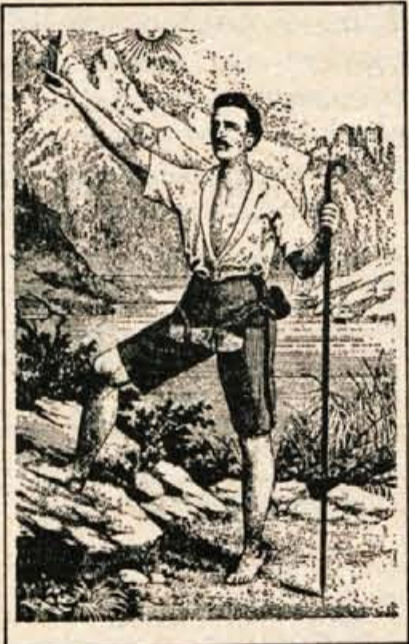

V soboto, 6. julija, se je pri bencinski črpalki na zgornjem Plavžu na Jesenicah prevrnil tovornjak kočevskega podjetja. Na tovornjaku je bilo več ton naloženega materiala. Nesreča se je zgodila tedaj, ko je voznik že prevozil razmeroma oster ovinek. V tistem hipu, ko se je tovornjak začel nagibati, se je srečeval z osebnim avtomobilom. Sreča ali prisebnost voznika osebnega avtomobila sta preprečila najhujše, saj se je hitro umaknil na pločnik, tako da je tovornjak, ki se je nagibal, oplazil le levo stran osebnega avtomobila. Zaradi nesreče je bil na tem delu promet oviran. Sele po petih urah jim je uspelo umakniti več deset ton materiala in postaviti tovornjak spet na kolesa. — Foto: D. Sedej

Gorski nesreči

V nedeljo, 7. julija, sta se pripetili dve gorski nesreči. Okoli pol devete ure zjutraj je na Jalovcu priletel kamen v planinca Franca Kamnika (roj. 1947) iz Ljubljane, ki je skupaj s še tremi tovariši plezal proti vrhu Jalovca. Planinca so z ranjenim kolenom prenesli trije gorski reševalci iz Rateč do mesta, od koder ga je helikopter prepeljal v jeseniško bolnišnico.

Okoli 11. ure dopoldne pa se je na zgornjem delu Tominske poti v pogorju Triglava ponesrečil Zvonko Radovanović (roj. 1949) iz Beograda. Nesreča se je pripetila, ko se je planincu izpulil klin pod Begunskim vrhom, tako da je zdrsnil kakih 150 metrov v globino. Z zlomljeno nogo in odrgninami so ga prenesli v dolino gorski reševalci iz Mojstrane, v bolnišnico pa ga je prenesel helikopter.

Obiščite priznano blejsko gostišče

Dobra kuhinja
Senčni vrt — terasa

Neznani voznik zbil deklico

V petek, 5. julija, okoli 17. ure se je verjetno v ulici XXXI. divizije v Kranju ali kje v bližini pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila, verjetno zastave 750, je zbil 4-letno Sabijo Hodžaj iz Kranja, Moše Pijade 15. Deklica je s kraja nesreče prišla sama domov, pred vrati pa se je zgrudila in so jo prepegljali v ljubljansko bolnišnico. Neznani voznik je morda menil, da dekletu ni hudega, ker je sama odšla s kraja nesreče, zato nezgode tudi ni prijavil. Postaja milice Kranj poziva voznika in pa morebitne priče nesreče, naj podrobno o nesreči sporoče PM Kranj.

Pomoč Kozjanskemu

JESENICE

V jeseniški občini so se posamezniki in delovne organizacije odzvali pozivu občinskega sveta zveze sindikatov, da prispevajo denarno pomoč prebivalcem, ki jih je prizadel potres. Med prvimi sta se odzvali osnovni šoli v Mojstrani in v Kranjski gori. Zaposleni v teh dveh delovnih kolektivih so prispevali enodnevni zaslužek. Solidarnostno akcijo so izvedli tudi v trgovskem podjetju Rožca. Zbrali so 10.000 dinarjev, obenem pa so med zaposlenimi začeli pobirati prostovoljne prispevke. Vsak član kolektiva naj bi prispeval 10 dinarjev.

Enodnevni zaslužek so prispevali tudi delavci mejne milice, vzgojnovarstvenih ustanov, zaposleni v družbenopolitičnih organizacijah in v zavodu dr. Franca Berglja. Občinski svet zveze sindikatov je iz sklada skupne porabe namenil za pomoč Kozjanskemu 5000 dinarjev. 10.000 dinarjev pa je iz svojih skladov prispeval tudi jeseniški Universal.

V tem tednu bodo široko solidarnostno akcijo izvedli jeseniški železarji.

ŠKOFJA LOKA

Škofjeloške družbenopolitične organizacije so včeraj imenovale poseben koordinacijski odbor, ki bo vodil akcijo zbiranja pomoči prebivalcem šmarske in šentjurske občine. Odbor je takoj pozval samoupravne interesne skupnosti, da del sredstev, ki se zbirajo za njihovo dejavnost v občini, namenijo ogroženim občanom iz omenjenih občin. Prav tako je pozval solidarnostni sklad naj določeno vsoto denarja posodi ali podari za gradnjo novih stanovanj.

Delovnim organizacijam pa je predlagal, naj v soboto, 13. julija, delajo, zaslužek pa naj vložijo v sklad za potresna območja. Zasebnim obrtnikom, delavcem svobodnih poklicev in kmetom je predlagal, naj se akciji pridružijo in naj pomagajo tako in toliko kot delavci v delovnih organizacijah.

TRŽIČ

Tudi v Tržiču je akcija zbiranja pomoči že stekla. Vse delovne organizacije so se že odločile, da bodo v sklad za pomoč potresnim območjem prispevale 3,5 odstotka od enomesečnega zaslužka. Delavci v BPT, ZLIT, Peku in Tovarni kos pa so sklenili, da bodo denar prispevali takoj, delovno soboto v ta namen pa bodo organizirali avgusta ali septembra, ko bo večina delavcev spet na delu.

D. S., L. B.

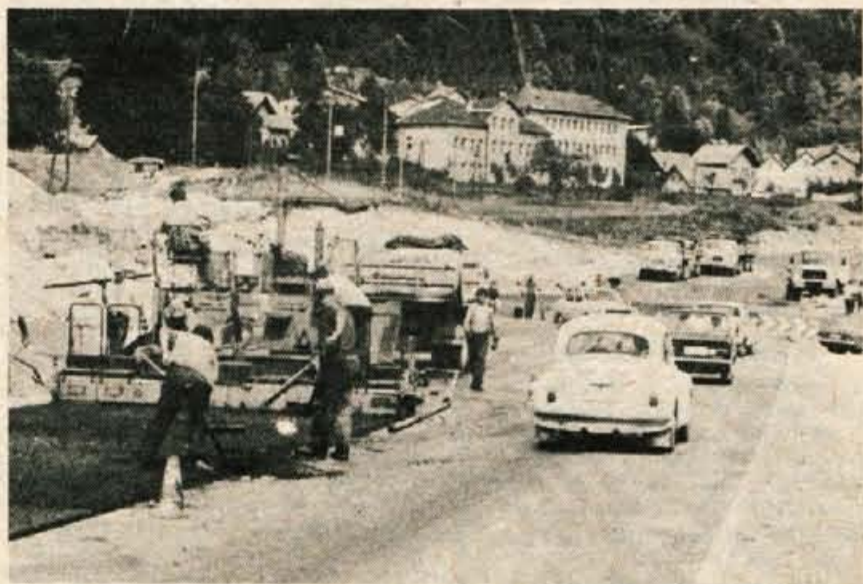
Za Kozjansko

Pri koordinacijskem odboru za odpravo posledic potresa na Kozjanskem je ustanovljen solidarnostni sklad, kamor lahko vplačujejo vse temeljne organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične skupnosti, društva, posamezniki in vsi drugi svoje prispevke za pomoč prizadetim zaradi potresa.

Številka žiro računa solidarnostnega sklada je: 50100-789-90319

Koordinacijski odbor za odpravo posledic potresa na Kozjanskem.

Žiro račun je odprt pri podružnici službe družbenega knjigovodstva v Ljubljani.

Prejšnji teden so delavci Cestnega podjetja Kranj položili še plast drobnega asfalta na novem delu ceste od potoka Bele na Koroški Beli do Javornika, kjer se novi del priključuje stari cesti. — B. B.

ODBOR ZA PROSLAVO DOMICILNIH ENOT ŠKOFJA LOKA

V nedeljo, 14. julija, bo v Škofji Loki proslava domicilnih enot Prešernove brigade, Škofjeloškega odreda, Gorenjskega vojnega področja in Udarnega bataljona XXXI. divizije z naslednjim sporedom:

ob 9. uri: vojaška parada na Kidričevi cesti z udeležbo borcev domicilnih enot, redne vojske in enot SLO

ob 10. uri: proslava na loškem gradu s kulturnim sporedom. Govoril bo Martin Košir, sekretar MS ZKS za Gorenjsko

od 13. ure: tovariško srečanje. Igral bo vojaški zabavni ansambel iz Kranja.

Vabimo preživete borce domicilnih enot in prebivalstvo Gorenjske, da se udeležijo te velike manifestacije bojne in revolucionarne tradicije NOB na Gorenjskem.

Borci domicilnih enot naj se zberejo do 8. ure na dvorišču vojašnice ob Partizanski cesti, od koder bo krenila parada. Na svidenje v Škofji Loki — Odbor

Naročnik:

Titova dela v nemščini

V založbi kölnske »Znanost in politika« bo v začetku prihodnjega leta izšla prva izdaja Titovih del v ZR Nemčiji. Dela predsednika Tita bodo pri tej založbi izšla v petih knjigah.

Slavnosti v BiH

V Sarajevu so se začele uradne slovesnosti ob 30-letnici ustanovitve narodno-osvobodilne fronte Bosne in Hercegovine. Na slavnosti seji republiške konference SZDL so sprejeli odlok o podeljevanju »priznanja socialistične zveze delovnega ljudstva Bosne in Hercegovine.«

Srečanje invalidov

V gozdu nad spomenikom pri Urhu so se prejšnji teden srečali civilni invalidi vojne Slovenije. Udeležili so se ga tudi predstavniki te organizacije iz drugih republik in avtonomne pokrajine Vojvodine.

Osrednja proslava

V zibelki slovenskega partizanstva v Beli krajini je bila v četrtek, 4. julija, osrednja slovenska proslava dneva borca. Med okoli 7000 udeleženci proslave v Semiču so bili številni borci in drugi, ki so skupaj proslavili 30. obletnico ustanovitve številnih partizanskih ustanov, organov oblasti, kulturnih, gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti, tečajev in šol, ki so bile ustanovljene in so delovale v letu 1944 na osvobojenem ozemlju Bele krajine. Med udeleženci proslave v Semiču so bili tudi člani prve slovenske vlade in pa predsednik predsedstva SRS Sergej Kraigher. Slavnostni govor na proslavi je imel Bogdan Osolnik, podpredsednik glavnega odbora ZZB Slovenije in podpredsednik Zveznega zbora skupščine SFRJ. Poudaril je pomen dogodkov v Beli krajini pred tridesetimi leti, ko je ta del Slovenije postal središče političnega, upravnega, gospodarskega in kulturnega dogajanja na osvobojenem ozemlju. »Verjetno ni naroda,« je poudaril Bogdan Osolnik, »ki bi med vojno razvil tako vsestransko in tako bogato dejavnost na tako izpostavljenem prostoru in obenem bojeval še težak boj za svojo svobodo. Vsi, ki smo pri tem kakorkoli sodelovali, se s ponosom oziramo na opravljeno delo.«

Leto žena

Mednarodno leto žena 1975, kakor je odločila generalna skupščina združenih narodov, bomo s številnimi akcijami in manifestacijami proslavili tudi v naši državi. Cilji mednarodnega leta žena so doseči še večjo enakopravnost žensk in moških, zagotoviti, da bodo ženske vključene v celotni družbeni razvoj, da bodo sodelovale pri krepitvi prijateljskih stikov med državami in utrjevanju svetovnega miru.

Zaposlovanje

Zaposlovanje v Sloveniji se še naprej povečuje hitreje kot znaša naravni dotok na novo zaposlenih. V tujini dela okoli 80.000 Slovencev, večina je kvalificiranih. Le-ti se vračajo zelo počasi, saj se jih je od leta 1971 vrnilo le 1500.

Potresna škoda

Škoda, ki jo je povzročil nedavni potres v celjski občini, še ni ocenjena, je pa v glavnem popisana. V občini Sentjur pri Celju je poškodovanih pet šol, ena od teh je popolnoma neuporabna, štiri stavbe v družbeni lasti so hudo poškodovane, dvajset stanovanj je uničenih, 150 hiš pa je potrebnih popravila. V občini Šmarje je poškodovanih osem šol, od teh jih bo treba polovico podreti, prav tako dom počitka in pa zgradbo KS v Sentvidu, zgradbo kombinata Hmezad in zgradbo krajevnega urada Vinski vrh. Poškodovanih je tudi 600 kmečkih poslopj in 35 stanovanj v družbeni lasti.

Občinska gasilska zveza Jesenice skrbi za vzgojo novega kadra, saj so v zadnjem času pripravili za mlade več tečajev. Največ uspeha imajo PGD Mojstrana, Hrušica, Jesenice, Zabreznica in Smokuč, saj so v teh prostovoljnih gasilskih društvih ustanovili mladinske desetine. Na sliki: zbor gasilcev jeseniške občine. — Foto: B. B.

Splošna ljudska obramba

Po vseh krajevnih skupnostih jeseniške občine delujejo odbori za splošni ljudski odpor, ki se pri svojem delu srečujejo z marsikaterimi problemi in težavami tako pri sami notranji organizaciji kot pri drugih vprašanih svojega delovanja. Za uspešno delo vseh odborov na terenu bo potrebno še marsikaj storiti, predvsem pa jih okrepiti kadrovsko, organizacijsko in materialno.

O vseh problemih, dosedanjih uspehih ter nadaljnjih nalogah odborov za splošni ljudski odpor v krajevnih skupnostih je na naša vprašanja odgovarjal Albin Polk, ki usklajuje delo odborov in si stalno prizadeva, da bi bilo delo v njih kar najuspešnejše.

»Kako ste na Jesenicah poskrbeli za to, da bi splošna ljudska obramba zajela kar najširši krog občanov?«

»V okviru občine imajo komisije za splošni ljudski odpor pri vseh družbenopolitičnih organizacijah, pri občinski konferenci SZDL pa deluje koordinacijski odbor za ljudsko obrambo. Po posameznih krajevnih skupnostih jeseniške občine delujejo odbori za splošni ljudski odpor, ki imajo po vaseh svoje pododbore. Odbori v krajevnih skupnostih so ustanovili komisije za razne vrste dejavnosti. Prav tako imajo v večini organizacij združenega dela svoje odbore za ljudsko obrambo. S temi se povezuje komisija pri občinskem Svetu zveze sindikatov. Aktivni pa so tudi odbori na posameznih šolah. Zavedamo pa se, da s takim sistemom še nikakor nismo uspeli vključiti še širšega kroga občanov, ker je pač od aktivnosti posameznih odborov in komisij odvisno, kako in s kakšnim uspehom bo kar največ občanov seznanjenih z osnovami ljudske obrambe.«

»Kako ocenjujete delo odborov po krajevnih skupnostih in kateri so najpogostejši problemi, s katerimi se ti odbori srečujejo?«

»Vsekakor pozitivno lahko ocenimo politično in strokovno delo teh odborov. Še boljše rezultate pa bi lahko dosegli, če bi te odbore kadrovsko okrepili z več mladimi, tistimi, ki niso pripadniki vojaških enot. V vse odbore bi morali pritegniti več deklet in žena. Še naprej pa se bo treba zavzemati za njihovo politično usposabljanje. To delo nameravamo organizirati tako, da bi o vsaki posamezni dejavnosti organizirali posebne seminarje ali predavanja za tiste ljudi, ki so v odborih odgovorni za posamezne dejavnosti. Tako bi z ljudmi, ki v odborih skrbe za gospodarske zadeve, koordiniral oddelek za gospodarstvo, z ljudmi, ki so v odboru odgovorni za delo z mladimi, na primer, pa občinski komite ZM itd. Tako bi najlaže in najhitreje reševali vsa vprašanja ter se pogovarjali o prihodnjih nalogah.«

»In vloga članov ZK ter vloga zveze rezervnih vojaških starešin v teh odborih?«

»Nedvomno naj bi prav osnovne organizacije ZK kadrovala ljudi v odbore na terenu in bile tista sila, ki naj bi vodila, usklajevala, reševala in bila skratka najbolj odgovorna za delo. Prav pred nedavnim je občinski komite ZK organiziral posvete po krajevnih skupnostih, na katerih so obravnavali med drugim tudi vlogo komunistov v splošnem ljudskem odporu. Bili so dosledni v tem, da se morajo prav komunisti najbolj zavzemati za to, da bo delovanje odborov uspešno, da bo ponekod boljše in bolj učinkovito.«

Nepogrešljiva ob delu odborov je seveda tudi prisotnost rezervnih vojaških starešin, ki so se do sedaj kar uspešno vključevali, le v nekaterih odborih so včasih pogrešali njihovo strokovno pomoč.

Sicer pa velja, da v prihodnje čakajo odbore na terenu odgovorne naloge, med katerimi je ena najpomembnejših tudi izdelava nekaterih programov in dokumentov.«

D. Sedej

Športna aktivnost

Med najbolj aktivnimi mladinskimi aktivni, ki delujejo v temeljnih organizacijah združenega dela jeseniške občine, je mladinski aktiv v obratu Planike v Zabreznici. Razmeroma mlad aktiv, saj deluje šele dobro leto, ima za seboj že vrsto uspehov pri izpolnjevanju nalog svojega programa. Obenem pa stalno sodeluje in se povezuje s samoupravnimi organi v obratu in delovnem kolektivu Planike nasploh. Predsednica mladinskega aktiva je Tatjana Pivar, ki je tudi sekretarka konference mladih delavcev jeseniške občine

»Kako bi ocenili delo mladinskega aktiva v enem letu njegovega obstoja?«

»Ob ustanovitvi smo izdelali program svojega dela, ki smo ga v tem letu poskušali kar najbolje uresničevati. V stalnem sodelo-

vanju in ob pomoči drugih samoupravnih organov v podjetju nam je zares uspelo, da smo razvili športno aktivnost. Aktiv šteje 100 mladink, od tega je aktivnih 40. Tako imamo dve ekipi za tekmovanja v kegljanju, pozimi se ukvarjajo s smučanjem, zdaj pa smo začeli še s strelstvom. Skupaj s sindikatom smo uspeli, da bomo kmalu lahko postavili tudi mize za namizni tenis. Sicer pa sodelujemo ob vseh večjih manifestacijah, ki jih pripravljajo mladi v jeseniški občini, ter se vključujemo tudi v vse oblike političnega usposabljanja iz izobraževanja.«

»In vaše prihodnje naloge?«

»Upam, da bomo v prihodnje ob sedanji aktivnosti članice aktivne poestrili delo v aktivu. Razumljivo je, da v enem samem letu kljub prizadevanju pomoči občinske konference ZMS Jesenice res nismo mogli razviti vseh možnih oblik dela. Prav vsestransko delo nam bo v prihodnje prva skrb, saj se zavedamo, da mlade v delovnih organizacijah zanimajo tudi druga vprašanja, drugi problemi in druge aktivnosti. Predvsem pa bomo skrbeli za stalno politično izobraževanje med mladimi v obratu. Organizirati nameravamo predavanja in razgovore na naših sestankih, še večkrat kot doslej pa se bodo mlade delavke udeleževale raznih seminarjev in predavanj, mladinskih akcij in manifestacij, ki jih organizira jeseniška občinska konferenca.«

D. Sedej

Škofja Loka

Loka. Člani so sprejeli akcijski program dela komisije in se pogovorili o izvedbi programa družbenopolitičnega izobraževanja članov ZK v škofjeloški občini.

Tržič

Tržič. Oddelek za gospodarstvo in finance občinske skupščine Tržič je ugotovil, da je znašal lanski povprečni mesečni dohodek v tržički občini 2195 dinarjev, republiško povprečje pa je doseglo 2211 dinarjev. Čeprav so se lanski povprečni osebni dohodki Tržičanov v primerjavi z letom 1972 povečali kar za 22,8 odstotka, republiško povprečje kljub temu še ni bilo doseženo. Lanski povprečni mesečni osebni dohodek v gospodarstvu je znašal 2180 dinarjev, medtem ko letos računajo na 2416 dinarjev, kar je za dobrih 10 odstotkov več. V Tržiču menijo, da planirana višina ne bo lahko uresničljiva. Lani so imeli najvišje povprečne mesečne osebne dohodke v gostinstvu, sledijo pa kmetijstvo, gradbeništvo, trgovina, industrija itd.

Vključno s samoprispevki občanov in drugimi sredstvi razpolaga letos 13 krajevnih skupnosti iz tržičke občine s kar precejšnjimi sredstvi. Od prispevka za uporabo mestnega zemljišča bodo skupnosti dobile 420.309 dinarjev, dotacije iz občinskega proračuna znašajo 423.680 dinarjev, dotacije za investicije 1.308.700 dinarjev ter namenski denar za vzdrževanje komunalnih objektov 2.080.632 dinarjev.

-jk

Pomoč družbe ostarelim kmetom

Konferenca za socialno delo v Kranju je, ko je razpravljala o analizi o ostarelih kmetih v kranjski občini, opozorila na tri izmed več ukrepov, ki jih Center za socialno delo predlaga za omilitev problema ostarelih kmetov.

V kranjski občini je 407 ostarelih kmetov, ki so že prekoračili 65. leto starosti. Anкета jih je zajela sicer nekaj manj, namreč 380, kar pa celotne podobe sedanjega stanja ostarelega kmečkega človeka ne zmanjšuje. Večina kmetov sicer živi v skupnosti z zakonci in otroki, položaj kmetov, ki so ostali sami, pa ni zavdanja vreden. Takih kmetov je po tej anketi 9 odstotkov. Ne samo da večina le-teh nima pomoči pri delu, tare jih tudi negotovost, komu bodo prepustili kmetijo po svoji smrti. Po tej anketi imajo ostareli kmetje v kranjski občini polovico takih kmetij, za katere lahko rečemo, da so dobro vzdrževane, ker imajo dovolj delovne sile, delovne stroje in so tudi dokaj velike. Na nekaj več kot tretjini kmetij, kjer gospodarijo ostareli kmetje, pa je kvaliteta obdelovalne zemlje slabša, delovne sile ni dovolj, obdelovanje pa je večinoma ročno. V slabem stanju pa je 50 kmetij ali 13 odstotkov. Na teh kmetijah je večina zemlje neobdelane, delovnih strojev ni, lastniki pa komaj zmorejo plačevati družbene dajatve.

Zdravje v starosti nad 65 let ni vedno najboljše. Le dobra četrtnina kmetov je po lastni izjavi zdrava, nekaj več kot polovica je

bolehnih, 17 odstotkov kmetov pa je po tej anketi popolnoma onemoglih in brez tuje pomoči ne morejo opravljati niti osnovnih življenjskih opravil. Pomoč pri obdelovanju zemlje nudijo ostarelim kmetom največkrat njihovi otroci, prav tako pri opravljanju nujnih življenjskih opravil, večkrat pa so vezani na tujo pomoč, ki pa je le občasna in največkrat le takrat, kadar je stanje že res kritično.

Konferenca za socialno delo je sklenila priporočiti problem ostarelih kmetov v obravnavo občinskemu zboru krajevnih skupnosti, občinski konferenci SZDL in še nekaterim samoupravnim in političnim organizacijam v občini Kranj. Med ukrepi, ki naj bi omilili propadanje kmetij zaradi starosti in onemoglosti lastnikov, pa se je zavzela za prenos lastninske pravice na mlajše osebe, ki niso v sorodu z lastnikom. Oseba, ki bi prevzela kmetijo, bi morala vzdrževati ostarelega kmeta do njegove smrti.

Med ukrepi je tudi organizacija sosedskih pomoči ali hišne pomoči. Takšno obliko pomoči zasledimo že v akcijskem programu občinske konference SZDL za leto 1975. Marsikje pri nas bi bila taka služba izredno potrebna, tudi v primeru ostarelih kmetov.

Med možnostmi reševanja problema ostarelih kmetov v kranjski občini ni na zadnjem mestu tudi predlog za kooperacijo v kmetijski proizvodnji. K izvedbi tega predloga naj bi socialna služba pritegnila kmetijsko zemljiško skupnost.

L. M.

Malo časa za oddih

Občinska konferenca SZDL Tržič sprejela delovni program do konca leta — Največ pozornosti utrjevanju delegatskih odnosov in izobraževanju delegatov, krajevnim skupnostim in njihovim statutom, ustanavljanju interesnih skupnosti ter kadrovski in organizacijski krepitvi SZDL

Na ponedeljkovem zasedanju občinske konference SZDL v Tržiču so ugotovili, da je za aktiviste socialistične zveze in drugih družbenopolitičnih organizacij zelo pomembno in dela polno obdobje. Akcije, bodisi v krajevnih skupnostih ali občini, so se vrstile druga za drugo, začeli pri lanskem zboru gorenjskih aktivistov, referendumu za izgradnjo šol in vrtcev, ustanavljanju samoupravnih interesnih skupnosti, volitvah itd. V akcije, o katerih so v Tržiču razpravljali že na februarjem zasedanju konference SZDL, se je vključilo veliko novih in mladih aktivistov. Sledili sta novi ustavi, izdelava in sprejem občinskega statuta, kongresa ZKJ in ZKS itd. in s tem v zvezi nove naloge. Čeprav je marsikdo računal, da se bo sedaj lahko vsaj malo oddahnili, ni tako. Ponedeljkova konferenca SZDL je sprejela precej obširen delovni program, ki ga bo treba uresničiti do konca leta.

Najpomembnejša naloga je utrjevanje delegatskega sistema, predvsem skrb za izobraževanje delegatov in njihovo dobro obveščanje ter ustvarjanje pogojev, da bodo delegati lahko opravljali zaupane naloge. Izobraževanje delegatov se je v sodelovanju s tržičko Delavsko univerzo že začelo. Seminarji so dobro obiskani in se bodo, predvsem za delegate temeljnih organizacij združenega dela, nadaljevali jeseni. Do konca leta nameravajo posvetiti veliko pozornost pripravi in sprejemu statutov krajevnih skupnosti in uveljavljanju delegatskih odnosov v krajevnih skupnostih. Čeprav je dolžnosti na tem področju vedno več nekateri osnovni odnosi v krajevnih skupnostih še niso urejeni. Mislimo predvsem na združevanje dela in sredstev krajevnih skupnosti ter po-

vezavo med krajevnimi skupnostmi in temeljnimi organizacijami združenega dela na področju skupnosti. Vprašljivo je tudi, kako ta odnos urediti v skupnostih, kjer temeljnih organizacij ni.

Tudi pri organizacijskem utrjevanju je delujočih samoupravnih interesnih skupnosti ter ustanavljanju novih delo ne bo lahko. Ne gre le za oblikovanje skupnosti otroškega varstva, komunalne skupnosti, skupnosti za varstvo okolja, skupnosti za socialno varstvo itd., temveč tudi za številne druge skupnosti (za železniški in luški promet, elektrogospodarska skupnost itd.) na občinski in predvsem republiški ravni. Na konferenci SZDL v Tržiču so menili, da določila o delegiranju delegatov v omenjene skupnosti niso jasna in da so marsikje temeljne delegacije premajhne, da bi lahko zadostile vsem potrebam. V Tržiču razmišljajo o oblikovanju posebne skupine delegatov za delegiranje v omenjene že oblikovane ali nastajajoče skupnosti. Krajevne skupnosti in organizacije združenega dela z manjšimi delegacijami so še posebno navdušeni za tako obliko. Seveda kaže sestaviti načrt, kako do konca letošnjega leta vse omenjene skupnosti oblikovati.

Za uresničevanje teh nalog bo treba kadrovsko in organizacijsko utrditi krajevne organizacije SZDL in občinsko konferenco. Republiška konferenca SZDL že pripravlja predloge, ki jih bodo po občinah dopolnili in prilagodili razmeram. Občinska konferenca SZDL mora postati tudi temeljna delegacija za družbenopolitični zbor občinske skupščine in mesto, kjer naj se uskladijo in izoblikujejo stališča tega zbora ob posameznih problemih.

J. Košnjek

Veleblagovnica

nama

Škofja Loka

**OBVEŠČA POTROŠNIKE,
DA OD 6. JULIJA 1974 DALJE
POSLUJE PO NASLEDNJEM OBRA-
TOVALNEM ČASU:**

- od ponedeljka do petka od 7. do 19. ure
- ob sobotah od 7. do 15. ure

**RESTAVRACIJA JE OB SOBOTAH
ODPRTA OD 7. DO 19. URE, OB NE-
DELJAH IN PRAZNIKIH PA JE
ODSLEJ ZAPRTA.**

**Komisija za kadrovska vprašanja upravnih organov
skupščine občine Radovljica**

razpisuje

**na osnovi družbenega dogovora za
kadrovanje pravnikov v pravosodju
in obči upravi za šolsko leto 1974/75**

2 štipendiji na pravni fakulteti,

ki jih posreduje upravni organ skupščine občine Ra-
dovljica.

Poleg prošnje morajo kandidati predložiti še kratek življenjepis, potrdilo oziroma spričevalo o dosedanem šolanju in učnem uspehu, potrdilo o premoženjskem stanju in dohodkih staršev ali skrbnikov, oziroma o lastnih dohodkih in dohodkih njegove družine, izjava prosilca, da ne prejema štipendije, posojila ali pomoči druge oziroma če jo prejema, dokazilo o višini in kje jo prejema. Potrdilo o vpisu v šolo ali frekventacijsko potrdilo bodo prosilci predložili naknadno, najkasneje do 30. septembra 1974.

**Prošnjo za štipendijo z vsemi zahtevanimi dokumenti je
treba poslati v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Skup-
ščina občine Radovljica, referent za kadre, Radovljica,
Gorenjska c. 19.**

Podjetje

Gorenjska oblačila Kranj

razpisuje prosto delovno mesto

vodje splošno kadrovske službe

**Pogoji, ki se zahtevajo za navedeno delovno mesto, so
poleg v zakonu določenih pogojev, še naslednji:**

— da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo pravne, organizacijske ekonomske smeri ali politične šole, 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 3 leta na odgovornejših delovnih mestih v kadrovskih in splošnih poslih delovnih organizacij.
Kandidati morajo imeti ustrezne moralno politične kvalitete, ki se kažejo v odnosu do samoupravne družbene ureditve ter sposobnosti za razvijanje samoupravnih odnosov.
Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili, da izpolnjujejo predpisane pogoje v 15 dneh po razpisu v Gorenjska oblačila Kranj, Cesta JLA 24 a Kranj.

**Skupščina samoupravne interesne
skupnosti za železniški in luški pro-
met**

se zahvaljuje vsem organom družbenega samoupravljanja, družbenopolitičnim organom in organizacijam na vseh ravneh v SR Sloveniji, samoupravnim organom v organizacijah združenega dela, krajevnim skupnostim in vsem posameznikom, ki so s svojimi predlogi in sugestijami prispevali, da predstavlja sprejeti samoupravni sporazum resničen odraz hotenj in interesov delavcev, drugih delovnih ljudi in občanov ter so pripomogli, da so se vse akcije v zvezi z ustanovitvijo samoupravne interesne skupnosti za železniški in luški promet, ki je prva na področju gospodarstva, izpeljale tako poglobljeno in uspešno.

Predsedstvo

Krajevna skupnost Kranj — Center je prejšnji teden priredila srečanje osem-
desetletnikov iz svoje krajevne skupnosti. Na srečanje pri Jelenu so povabili
40 osemdesetletnikov, vendar pa se jih je iz opravičljivih razlogov pri Jelenu
zbralo le 17. Skupaj s predstavniki krajevne skupnosti so se dlje časa ob
prigrizku in pijači zadržali v prijetnem razgovoru. Taka srečanja je ta kra-
jevna organizacija priredila že večkrat. (lm) — Foto: F. Perdan

Gospodarski prestopki v loški občini

*Gospodarski prestopki in težja kazniva dejanja v
gospodarstvu v občini Škofja Loka — Pri odkri-
vanju »grešnikov« se je v največji meri zavzela
SDK, najmanj pa občinske inšpekcijske službe*

Na zadnji seji škofjeloške občinske skupščine je član izvršnega sveta in načelnik oddelka za notranje zadeve pri skupščini občine Škofja Loka Stane Pečar podal tudi poročilo o gospodarskih prestopkih in težjih kaznivih dejanjih v gospodarstvu za območje občine Škofja Loka v preteklih dveh letih in prvih štirih mesecih letošnjega leta.

Okrožno javno tožilstvo v Kranju je v letu 1972 s področja škofjeloške občine obravnavalo 23 gospodarskih prekrškov (5 je bilo nerešenih iz prejšnjega leta), lani je bilo na tape-
ti 19 zadev, v prvih štirih mesecih letošnjega leta pa so bili na področju gospodarstva zabeleženi 4 prekrški. In katere organizacije so največji »grešniki«? Podatki kažejo, da je daleč največkrat (11-krat) veljavne zakone kršilo Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka, drugo mesto na lestvici zavzema Alples iz Železnikov (5 prekrškov), tretje pa pripada Elri iz Reteč (3 prekrški).

Vse kaže, da se je pri odkrivanju gospodarskih prestopkov najbolj zavzela Služba družbenega knjigovodstva. Omenjena služba je namreč ovadila kar 15 prestopnikov. Republiške inšpekcijske in druge službe, ki vključujejo tudi devizno inšpekcijo in carino, so resda prijavile 31 kršilcev zakonov, vendar pa so od tega le dve naznanili predale inšpekcijske službe škofjeloške občine in sicer obe sanitarna inšpekcija, kar kaže na dosti premajhno zavzetost in učinkovitost »domačih« varuhov zakonov.

Med kršitvami zakonov in predpisov so bili največkrat zabeleženi: neupoštevanje zakona o družbeni kontroli cen (13-krat), zakona o knjigovodstvu delovnih organizacij (10-krat), temeljnega zakona o prometnem davku (5-krat) ter temeljnega zakona o blagovnem prometu (5-krat)! Skupno je bilo kršenih 18 zakonov. Treba je še pripomniti, da prijave inšpekcij v večini primerov niso bile popolne, posledica tega pa so zahteve javnega tožilstva po dopolnitvah, kar je velikokrat postopek zavleklo ali pa je prišlo celo do zavrnitve prijav.

Vsi navedeni podatki kažejo, da so organizacije združenega dela iz škofjeloške občine močno zastopane v gospodarskih prestopkih, ki jih obravnava kranjsko okrožno javno tožilstvo. Tudi plačane denarne kazni niso ravno majhne. Vprašanje pa ostaja, če so samoupravni organi v prizadetih delovnih organizacijah sploh obravnavali te primere in, če so kaj ukrenili, da se ne bi kršitve ponovile. Nekateri stvari, zlasti v tistih organizacijah, ki so pogosto na spisku javnega tožilstva, kažejo, da se to ni zgodilo!

Tudi težja kazniva dejanja, gospodarski kriminal, za katera je predvidena kazen strogega zapora nad pet let, obravnava kranjsko okrožno sodišče. V omenjenem obdobju je okrožno javno tožilstvo v Kranju obravnavalo 14 zadev z 20 kaznivimi dejanji in z 21 storilci iz škofjeloške občine. Po kazenskih ovadbah je šlo za naslednja kazniva dejanja: zloraba uradnega položaja iz koristoljubnosti (6 primerov), poneverbe (5 primerov), davčne zatajitve (4 primeri) ter nevestno delo v službi, zloraba pooblastil v gospodarstvu, nedovoljena trgovina, ponarejanje listin in grabež (1 primer)! Na podlagi prijav je bilo vloženi 8 obtožb, dve zadevi sta bili zavrnjeni, v enem primeru je bilo odstopljeno od pregona, 3 stvari pa so ostale še nerešene in so v postopku. Doslej je bilo končanih 5 zadev. Po vloženi obtožbi so imeli

obtoženci skupno premoženjsko korist v višini 611.710 din.

Vsi primeri, je dejal načelnik oddelka za notranje zadeve Stane Pečar, kažejo da doberšen del krivde za tako stanje odpade na organizacije združenega dela, ker niso imele organiziranega nadzora.

Od prejema ovadbe pri kranjskem okrožnem javnem tožilstvu do prve sodbe na sodišču je v dveh primerih postopek trajal manj kot pol leta, v dveh primerih se je končal prej kot v dveh letih, v enem pa se je zavlekel prek dve leti. Osnovni razlog za po-

daljševanje postopka je največkrat večkratno prelaganje obravnave.

In kakšne kazni je izreklo sodišče? Dva obtožena sta bila obsojena samo na pogojno kazen, eden na 18 mesecev strogega zapora, eden na 2 leti in 3 mesece ter eden na 14 let strogega zapora.

Izvršni svet je zborom škofjeloške občinske skupščine na podlagi poročila predlagal, naj skupščina omejeno poročilo pošlje v obravnavo organom delavske samoupravne kontrole v temeljnih organizacijah združenega dela in organizacijah združenega dela, da bi lahko le-ti v bodoče ukrepali čimbolj učinkovito. Prav tako so z ugotovitvami seznanjene občinske inšpekcijske službe, ki naj bi se v prihodnje veliko bolj zavzele pri odkrivanju teh kršitev.

J. Govekar

»Spremljajoči« objekti

Kolikokrat že smo govorili in pisali, kolikokrat že zahtevali od vseh tistih, ki tako ali drugače krojijo politiko stanovanjske gradnje, da bi bil že skrajni čas, da bi bili tako imenovani »spremljajoči« objekti ob stanovanjskih blokih ne le zaželeni, ampak resnični tvorci in oblikovalci humanega naselja. Nihče nikoli sicer ni zahteval, da bi jih gradili v okviru vseh želja in potreb. Še predobro smo se vsi zavedali vseh finančnih težav ob sami stanovanjski gradnji, vendar smo ob tem vseeno verjeli in zaupali urbanistom, ki so v svojih načrtih zagotavljali vsaj minimalne zelene površine. V skladu z načeli zazidalnih in urbanističnih načrtov posameznih občin naj bi ob novogradnjah otroci zagotovo dobili svoja igrišča, a žal je prepogosto ostalo le pri nekajkrat poudarjenem načelu tedaj, ko so zazidalne načrte sprejemali. Ko je bil stanovanjski blok postavljen, so delavci zapuščali naselje, otroci pa so v svoji otroški iznajdljivosti iskali svoj zanimivi svet na kupih zapuščenih zemlje ali gradbenega materiala. Občasne in redke zelene površine, ki so ponekod predstavljale vse tako imenovane »spremljajoče« objekte, pa so postale prostor za igro, parkirišče, vse tisto pač, za kar urbanisti niso več našli ne časa ne prostora. In potem smo na dolgo in široko razpravljali, da zelenica ni parkirišče in ne otroško igrišče, kaznovali in se razburjali. Vse zaradi tega, ker so bili ti objekti le načelo in ne obveznost.

Takih primerov bi našli na Gorenjskem več, še več pa bi bilo najbrž takih, ko se urbanisti niso ozirali niti na zelenice ob stanovanjskih so-
seskah. Zdaj je seveda pozno tarnati, lahko pa so taki primeri zgled, kako v prihodnje ne bi smelo biti.

In prav o tem so se menili — kolikokrat že! — tudi na nedavni seji zborov jeseniške skupščine, ko so sprejemali predlog samoupravnega sporazuma o družbeno usmerjeni gradnji stanovanj v občini. 1500 stanovanj naj bi zgradili na Jesenicah v prihodnjem obdobju.

Toliko stanovanj nameravajo graditi na razmeroma majhnem prostoru in bodo zatorej objekti rasli v višino. Prav zaradi tega, da bi zagotovili kar največ prostora ob njih, so delegati odločno zahtevali, da se v prihodnje dosledno uresničujejo načela družbenega dogovora o standardu naselij. Ta družbeni dogovor naj bi vsi podpisniki sporazuma o družbeno usmerjeni gradnji stanovanj podpisali pozneje. Grehi iz preteklosti — zgleden primer so stanovanjske stolpnice za gimnazijo — se pač v prihodnje ne smejo več ponoviti. Sicer bodo ekonomske zmognosti močno omejene, tako da najbrž ni računati na kaj več kot na zelenice in otroška igrišča, vendar naj bi zadostili zahtevam o humanosti nekega naselja vsaj tako, da bi delovnemu človeku nudili vsaj nekaj od tistega, kar mora imeti, kar potrebuje in kar ne nazadnje tudi upravičeno zahteva.

D. Sedej

**Odbor za medsebojna razmerja delavcev pri tovarni
prešitih odev**

**Odeja
Škofja Loka
Kidričeva 80**

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

**1. fakturista — korespondenta
v komercialni službi**

Pogoji: za zasedbo delovnega mesta se zahteva popolna srednja šola ekonomske ali administrativne smeri in 1 leto prakse

Možnost imajo tudi začetnice brez prakse

2. delavke v menzi

**za 4-urno redno zaposlitev na dan v popoldan-
skem času od 16. do 20. ure.**

Pogoj: veselje do dela v kuhinji in strežbi.

Kandidatke vabimo, da osebno predložijo prošnje v taj-
ništvu podjetja. Razpisa velja do zasedbe delovnega mesta
oz. pod št. 1 do 1. avgusta 1974, pod št. 2 do 1. septembra
1974.

Stanovanja ni.

Krvavec: Postane naj urejen športni center

Poslovni odbor konzorcija za izgradnjo rekreacijsko-turističnega centra Krvavec je zelo dobro opravil nalogo — Z izgradnjo je treba nadaljevati — Letošnja naloga: zgraditi vlečnico na vrh Krvavca, pokriti primanjkljaj in povečati število vlagateljev

Krvavec je kljub letošnji slabi zimi dokazal, da je eden najmočnejših zimskih turističnih središč pri nas in da ga je treba čimprej razviti v urejen športni center. Če ne bi lani v rekordnem času (v šestih mesecih!) zgradili dostopne in druge žičnice na Krvavcu, v Sloveniji tako rekoč ne bi bilo prave smuke. Nikjer namreč ni bilo kaj dosti snega. Prav zaradi rekordne izgradnje (objekti so bili zgrajeni tako hitro, da ni bilo niti časa za morebitno podražitev zaradi inflacije) vsi izvajalci posebno pa poslovni člani konzorcija za izgradnjo rekreacijsko-turističnega centra Krvavec zaslužijo pohvalo. To je bila ena osnovnih ugotovitev na torkovem zboru vlagateljev za izgradnjo rekreacijsko-turističnega centra Krvavec.

Vendar zelo dobro opravljeno nalogo konzorcija oziroma njegovega poslovnega odbora do neke mere (če sploh lahko tako rečemo) zmanjšujejo v poročilu podatki o zbiranju denarja. Od predvidenih devet milijonov dinarjev so namreč uspeli zbrati 5,7 milijona dinarjev. Pri tem je pomembno, da so samo v kranjski občini zbrali tri četrtine denarja, ljubljanske delovne organizacije pa so prispevale le dobro petino, čeprav je znano, da je od krvavskih smučarjev oziroma obiskovalcev kar sedem desetih ljubljancev. Lahko bi rekli, da se v tem kaže malo čuden odnos ljubljanskih delovnih organizacij ne le do Krvavca, marveč predvsem do tovrstne zimske rekreacije za njihove delavce. Prav tako bi najbrž lahko tudi ugotovili, da so tovrstna vlaganja ponekod premalo podprli tudi družbenopolitični organi. Skratka, primanjkljaj 1,6 milijona dinarjev (skupaj z obveznostmi do Creine pa znaša okrog 4,5 milijona dinarjev) je nastal samo zaradi premalo zbranega denarja.

Na torkovem zboru vlagateljev so zato sklenili, da je treba razširiti šte-

vilo članov konzorcija. Predstavniki ljubljanskih podjetij, ki so že člani, so se še posebej zavzeli, da bodo skušali pridobiti nove člane. Razen tega so na zboru spremenili pogodbo in določili, da manjše delovne organizacije lahko vplačajo tudi polovičen delež, to je 50.000 dinarjev.

»Prav nič lahko nalogo nismo imeli, ko smo razpravljali o letošnjem programu gradnje na Krvavcu,« je povedal predsednik poslovnega odbora zboru vlagateljev Jože Hujs. Najprej se so zavzemali za izgradnjo večjega sprejemnega centra na Krvavcu. Zamisel o tem pa so zaradi pomanjkanja denarja letos morali opustiti in bodo zato zanj izdelali le načrte. V zameno bodo skušali preurediti sedanjo planinsko postojanko ob zgornji postaji žičnice.

Prav tako je bilo treba spremeniti načrte, da bi letos zgradili dvo- ali trisedežnico na vrh Zvoha. Le-ta bi bila namreč zelo dobrodošla, saj je letošnja zimska sezona (kakršna je že pač bila) pokazala, da je žičnih naprav na Krvavcu premalo in da bi z ureditvijo dodatnih smučišč lahko še bolje zaposlili sedanjo dostopno žičnico. Ker pa bi žičnica na vrh Zvoha z zavarovanjem prog in z nekaterimi drugimi deli veljala okrog 9 milijonov dinarjev, so se morali tudi temu načrtu odpovedati.

Vseeno pa Krvavec prihodnje zimske sezone ne bo dočakal takšen kot je bil ob koncu letošnje. Zgradili bodo še eno vlečnico na vrh Krvavca (in pravkar preučujejo lokacijo zanjo). Z njo upajo, da bodo odpravili še vedno dokaj dolge vrste smučarjev pred žičnicami v konicah. Razen tega bodo dokončali nekatera dela na sedanjih objektih. Z odstranitvijo skalnih samic pa bodo povečali tudi površino smučarskih prog. Sicer pa so na zboru sklenili, da je treba za prihodnje leto pripraviti vse

potrebno, da bi začeli graditi pre-skrbovalni oziroma sprejemni center in žičnico na vrh Zvoha.

Ko so govorili o rentabilnosti sedanjih in v prihodnje predvidenih naložb na Krvavcu, so poudarili, da ni bojzani, da ne bi prinesle dobička še preden bodo amortizirane. Res je, da je del posojil že treba vračati (vračanje glavnega posojila pa se bo začelo čez dve leti), res pa je tudi, da izkupiček od letošnje dokaj slabe zimske sezone kaže, da v prihodnje ne bo težav. Seveda pa bi bilo napak, če bi vse denarne obveznosti »obesili« na zimsko sezono. Na Krvavcu je treba razviti tudi poletno sezono, so poudarili. Že včasih je bil Krvavec poleti dobro obiskan, potem pa je nenadoma obisk močno upadel zaradi dotrajane žičnice. Številni šolarji in starejši izletniki se niso marali več podajati na odprto sedežnico. Zdjaj, ko ima Krvavec moderno in varno kabinsko žičnico, so spet porasle možnosti za boljšo poletno sezono. Seveda pa je to najbrž premalo. Prav gotovo imajo prav tisti, ki pravijo, da bi morali Krvavec bolj naseliti. V občini so že sklenili, da bodo še letos končani zaidalni načrti za okrog 150 vikendov na raznih krajih Krvavca. Predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine Franc Šifkovič je povedal, da bo kranjska občina svoj prispevek k boljši poletni sezoni začela uresničevati že v začetku prihodnjega leta, ko bodo na licitaciji prva zemljišča za vikende, za katere je menda že veliko zanimanje.

Na zboru so nazadnje izvolili še nov 11-članski poslovni odbor zboru vlagateljev sredstev za izgradnjo rekreacijsko-turističnega centra Krvavec. Dosedanjšega predsednika poslovnega odbora Jožeta Hujsa pa je zamenjal predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine Franc Šifkovič. A. Zalar

Direktor komunalnega podjetja »Lopata« je dobil nujno obvestilo krajevnih forumov, da se je v Rimski ulici najbrž zamašil južni krak kanalizacijske mreže in da zdaj nesnaga vdira iz stranišč v stanovanja dveh okoliških četrti. Treba bi bilo nemudoma ukrepati.

Direktor je brž dvignil telefonsko slušalko in zahteval pisarno šefa TOZD »Smrad«, kjer so ravnokar proslavljali rojstni dan tajnice Kornelije.

»Poslušaj!« je naročil že nekoliko okajenemu podrejenemu. »V Rimski ulici, blizu izhoda na Modri trg, so se zamašile ena ali več cevi kanalizacije. Čim prej pošli tja ekipo ljudi, ki naj prekoplje tla in odkrije mesto okvare. Ceovod je speljan poldrug meter globoko in gre čisto blizu glavnega hidranta. Potrebna bo previdnost, da ne poškodujejo električnih kablov in vodovoda. Zadeva mora biti opravljena še danes.«

Šef TOZD je izjavil, da bo pri priči storil ustrezne korake, in takoj dal poklicati k sebi delovodjo Butaro.

»Butara, stvari so resne,« je oznanil ter skušal svojo pijanost oviti v neprodilno krinko strogosti. »Zberi pet ali šest delavcev in jih še danes pošli prekopat Modri trg blizu vhoda v Rimsko ulico, kjer stoji hidrant. Potiskati je treba počeno kanalizacijsko cev, ki vodi poldrugi meter pod električnimi kablji in vodovodom. Priporočam skrajno previdnost, kajti kanali so verjetno zamašeni v večjem obsegu.«

Ukaz

To je rekel in izginil nazaj k tajnici Korneliji, Butari pa prepustil, da ukaz prenese v prakso. Delovodja, novinec v opisovanem kraju, ni dolgo okleval. Poiskal je Pepeta, ki je smrčal na kupu praznih vreč cementsa v skladišču, ga zbudil ter izdal naslednje povelje:

»Ti, Miha, Rašid, Jože, Mujo in Gustelj pojdiite previdno do Modrega trga in kopljite med hidrantom in vhodom v Rimsko cesto. Poiščite poldrug meter dolg električni kabel in vodovodno cev, ki sta menda počila. Cev in kabel vodita pod kanalizacijo. Kanalizacija je danes verjetno zamašena, zato naj ima izkop čim večji obseg.«

Pepetove oči so zaspano pomežiknile, kar naj bi pomenilo, da mu je naloga popolnoma jasna. Potem je Miho, Rašida, Jožeta, Mujota in Gustlja razurtil v gosji red ter jih previdno, po ovinkih, odvedel na Modri trg.

»Pozor!« je na cilju ogovoril vznemirjene kolege. »Naročili so mi, da odstranimo tistile hidrant, pod katerim se nahaja Rimska cesta. Odkopati jo moramo v čim večjem obsegu, ker je počena v dolžini enega metra in pol. Kanalizacijsko in vodovodno cev, ki ju bomo verjetno našli, je treba še danes zamašiti, med obe pa položiti električni kabel. Dajmo, fantje!«

In so pljunili v roke ter se ob navzočnosti številnih radovednežev lotili dela. -rj

Javna razprava o osnutku zakona o društvih je tako rekoč pri kraju. Nekje je bilo o osnutku več pripomb, druge manj. Na Gorenjskem do nedavnega ni bilo slišati kaj dosti pripomb. Šele po občnem zboru Gorenjske turistične zveze so se pojavila nekatera mnenja in nejasnosti. V razpravi na nedavnem občnem zboru je bilo namreč omenjeno in nekako nakazano, da v prihodnje, ko bo začel veljati zakon o društvih, turistična društva ne morejo pričakovati, da bi bile njihov dohodek turistične takse in da bo prav tako najbrž treba iz turističnih društev izločiti menjalnice, prodajo razglednic, spominkov in še kaj. Ali z drugimi besedami, društva naj bi se ukvarjala izključno z društvenimi posli (za kar so ustanovljena) ne pa z gospodarsko-komercialnimi.

Za številna različna društva pri nas je takšno posplošeno

bo nekaterih dodatnih dejavnosti, kdo jih bo torej opravljal. Pa ne le to. Res je, da takšne dodatne ali sporedne dejavnosti pomenijo dodaten vir dohodka turističnih društev, vendar pa ta denar potem društva oziroma njihovi člani namenjajo za urejanje krajev in za boljšo turistično ponudbo. Prav tu pa je osnutek zakona oziroma njegov sporni 9. člen povzročil kratek stik.

Takole piše v 9. členu osnutka zakona o društvih, za kate-rega pa izvršni odbor republiške konference socialistične zveze meni, da bi se prav-zaprav moral imenovati zakon o združevanju občanov: »Društva se smejo ukvarjati z gospodarskimi dejavnostmi le kolikor je to v skladu z njihovimi nalogami, in sicer pod pogoji, ki so za gospodarske dejavnosti določeni s posebnimi predpisi.« Prav o tem pa

so, da bo zakon, če bo prepo-vedal turističnim društvom ukvarjati se poleg osnovnih še z nekaterimi navideznimi komercialnimi dejavnostmi (menjalnice, prodaja razglednic, spominkov) napravil turizmu prej škodo kot korist. To pa zato, ker marsikje ni specializiranih trgovin, menjalnic, agencij itd. in zato, ker vsaka delovna organizacija mora poslovati po ekonomskih osnovah ter tako deliti tudi ustvarjeni dohodek. S tem pa se pojavlja nevarnost, da marsikje ostanek dohodka ne bodo namenili za razvoj turizma v kraju, marveč za druge namene.

Po zelo živahni razpravi se je izkazalo, da je takšno pojmovanje osnutka zakona in posebej 9. člena nepravilno. Še naprej naj bi turistična društva imela svoje turistične biroje, kjer bi prodajala razglednice in se ukvarjala v korist turizma nasploh še z nekaterimi sporednimi dejavnostmi. Seveda pa takšne dejavnosti ne bi smele prerasti v osnovno oziroma gospodarsko dejavnost. V takšnih primerih bi jih bilo treba prepustiti ustreznim delovnim organizacijam. To sta potrdila tako predstavnik republiške konference SZDL kot turistične zveze Slovenije. Strinjala pa sta se tudi, da je sedanjí števeti člen v osnutku zakona precej nejasen in da je treba to upoštevati pri dokončnem oblikovanju.

Sporni ali bolje rečeno nejasni 9. člen v osnutku zakona pa tokrat ni pokazal le tega, da je društvena dejavnost pri nas danes dokaj široka in specifična od društva do društva in da smo ponekod priča tudi nepravilnostim, marveč je opozoril še na nekaj. Nejasno in predvsem neurejeno je financiranje turističnih in še nekaterih društev. To seveda osnutka sedanjega zakona prav nič ne zadeva. Res pa, da bi bilo treba financiranje društev (tam, kjer to ni urejeno) rešiti čimprej, če ne že vzporedno z zakonom o društvih oziroma zakonom o združevanju občanov. A. Zalar

Sporni 9. člen

stališče logično in razumljivo. Društvo rejcev malih živali na primer se že doslej ni ukvarjalo s prodajo razglednic, spominkov ali čim podobnim. Drugače pa je pri turističnih in še nekaterih društvih (avtomoto društva, planinska društva). Prenekatero turistično društvo pri nas v manjšem kraju ima danes menjalnico. V njih je poleg informacij moč dobiti tudi razglednice, spominke in podobno. Nekatera turistična društva imajo tudi avtokampe. In prav v takšnih manjših krajih so se turistični delavci zdaj začeli spraševati, zakaj nenadoma takšen za-

je tekla v ponedeljek beseda na seji upravnega odbora Gorenjske turistične zveze v Kranju, ki so se je med drugim udeležili tudi predstavnica republiške konference socialistične zveze, predstavnik turistične zveze Slovenije in predstavnik obalne turistične zveze iz Kopra.

Predstavniki gorenjskih turističnih društev in člani upravnega odbora Gorenjske turistične zveze so v razpravi poudarjali, da imajo turistična društva v primerjavi z nekaterimi drugimi društvi poseben pomen, ki je ozko povezan s turizmom kot gospodarsko panogo nasploh. Menili

modna hiša

Za vroče poletne dni, izlete in počitnice je Modna hiša v Ljubljani pripravila zelo bogato izbiro najrazličnejših lahkih poletnih oblek in halj, kopalnih oblek za vse postave in starosti, modnokrojenih kril in hlač ter drugih oblačil, ki spadajo v poletno garderobo.

Modna hiša ima v prodaji tudi bogat asortiment poletnih oblačil za močne postave v primernih barvah in desenh.

Visoka kvaliteta materialov, aktualni kroji in dostopne cene vam jamčijo dober nakup. Modna hiša vas pričakuje.

(Hotemaže, Hrastje, Luže, Milje, Olševk, Prebačevo, Srednja vas, Visoko, Voglje in Voko)

2 V sodelovanju s Prešernovo družbo objavljamo v nadaljevanjih kriminalno Agathe Christie Karibska zgodba. To knjigo so dobili za nagrado izrečani naročniki knjižne zbirke za leto 1974.

Kendalova sia držala besedo. Molly Kendalova je bila preprosta svetlolaska dvajsetih let in očitno vedno dobre volje. Toplo je sprejela staro gospo in ji vse udobno uredila. Tudi njen mož Tim Kendal, vitek tridesetletnik temnih las, je bil posebljena dobrotar. Tako se je torej zgodilo, da je bila zdaj na počitnicah na otoku St. Honoré, daleč proč od ostrega angleškega podnebnja; da je stanovala v prijetnem bungalovu, katerega je imela čisto zase; da so ji stregla smehljajoča se domačinska dekleta; da jo je v obednici sprejemal Tim Kendal in se šalil, medtem ko ji je pomagal izbirati z jedilnega lista; ter da je od njenega bungalova vodila lahna se spuščajoča steza do plaže, kjer je lahko sedela v pletenem stolu in opazovala kopalce. Celo nekaj starejših gostov je bilo tu, ki so ji od časa do časa delali družbo. Stari Rafiel, dr. Graham, kanonik Prescott s sestro in pa trenutno navzoči kavalir — major Palgrave.

Le česa bi si mogla priletna dama še pozeleti? Na žalost — in Jane Marplova se je čutila krivo, če je sploh pomislila na to — na žalost ni bila tako zadovoljna kot bi morala biti.

Da, tu je bilo res prikopno in toplo — in tako dobro za njeno revmo — tudi pokrajina je bila lepa, čeprav — majheno enolična? Ko je bilo pa *toliko* palm. In vse je bilo eno in isto dan za dnem — nikoli se ni nič *zgodilo*. V St. Mary Meadu je bilo kar naprej kaj novega. Njen nečak je nekoč dejal, da je življenje v St. Mary Meadu podobno peni na gladini ribnika. Pa ga je takoj ogorčeno zavrnila: če bi si jo ogledal pod mikroskopom, bi v njej kar mrgolelo raznih bitij. Da, prav zares, v St. Mary Meadu se je kar naprej kaj dogajalo. Drug za drugim so se ji zvrstili dogodki pred očmi: napačno sestavljena mešanica proti kašlju za staro gospo Linnettovo, čudno obnašanje mladega Polegata — kako je Georgyja Wooda prišla obiskat njegova mati (pa je bila res njegova mati...?) — kaj je bil resnični vzrok prepira med Joe Ardenom in njegovo ženo. V St. Mary Meadu se je pojavljalo toliko zanimivih problemov, ki so ji dajali snov za brezkončne ure prijetnega uganjanja. Ko bi le bilo tudi tukaj kaj takega, v kar bi lahko — ugriznila.

Nenadoma se je zavedela, da je bil major Palgrave medtem zapustil Kenijo in da pripoveduje o svojih doživljajih v severozahodni Indiji, kjer je služil kot podrejeni častnik. Na nesrečo je pravkar resno vprašal: »Tudi vi tako mislite, kajne?«

Zaradi dolgoletne vaje se je Jane Marplova znala prilagoditi tudi tej situaciji.

»Najbrž nisem dovolj izkušena, da bi lahko sodila o teh rečeh. Moje življenje je bilo vedno tako mirno in zaščiteno.«

»In tako je tudi prav, draga gospa, prav je tako,« je galantno oznanil major Palgrave.

»Vaše življenje je bilo polno sprememb,« je nadaljevala Jane Marplova in se odločila, da se bo poboljšala in mu posvetila več pozornosti.

»Ni bilo slabo,« je samozadovoljno odvrnil major Palgrave. »Res ni bilo slabo.« Odobravajoče se je ozrl okoli sebe. »Prijeten kraj je tole.«

»Da, res, prav prijeten,« je rekla Jane Marplova, nato pa se ni mogla več vzdržati: »Ali mislite, da se tu kdaj kaj zgodi?«

Major Palgrave se je zastrmel vanjo.

»Oh, seveda. Cela kopica škandalov. Lahko bi vam na primer povedal...«

Toda škandali niso zanimali Jane Marplovo. To ni bilo nič za njene zobe. V dandanašnjih škandalih se zgodi le to, da moški in ženske zamenjajo partnerje in tolčejo na veliki zvon, namesto da bi skušali vse skupaj prikriti in se primerno sramovati.

»Pred nekaj leti se je tu zgodil celo umor. Storilcu je bilo ime Harry Western. Časopisi so obširno poročali o tem. Najbrž se spominjate.«

Jane Marplova je brez navdušenja pokimala. To ni bil njene vrste umor. Časopisi so pisali o njem tako obširno zato, ker so bili vsi prizadeti zelo premožni. Prav verjetno je bilo, da je Harry Western ustrelil grofa Ferrarija, ljubimca svoje žene, enako verjetno pa je bilo tudi, da je bil njegov dobro pripravljeno alibi vnaprej kupljen in plačan. Vsi navzoči so bili očitno pijani in v zadevo je bila vmešana tudi peščica narkomanov. Po mnenju Jane Marplovo vsi ti ljudje niso bili posebno zanimivi, čeprav so bili *na pogled* nedvomno slikoviti in privlačni, vendar pa niso bili po *njenem* okusu.

»Povem vam lahko še to, da to takrat ni bil edini umor.« Pokimal ji je in pomežiknil. »Sumil sem — o, da...«

Stari gospe se je skotalil na tla klobčič volne in major Palgrave se je sklonil in ga pobral.

»Ko že govoriš o umorih,« je nadaljeval major Palgrave, »nekoč sem slučajno naletel na čuden primer, to se pravi, ne osebno.«

Jane Marplova se mu je spodbudno nasmehnila. »Nekega dne so fantje v klubu pripovedovali vse mogoče zgodbe in eden od njih, ki je bil zdravnik, je poročal o enem izmed svojih primerov. Nekeč ga je sredi noči spravil pokonci mlad mož in mu povedal, da se je njegova žena obesila. Ker pri hiši ni bilo telefona, je mož sam prerezal vrv in sploh napravil, kar je vedel in znal, nato pa se je z avtom odpeljal iskat zdravniške pomoči. Izkazalo se je, da je žena še živa, čeprav komajda. No, pacientka si je opomogla. Zdelo se je, da ji je mož nadvse vdan; jokal je kot otrok. Zdravniku je povedal, da se je žena v zadnjem času čudno vedla, da je imela napade depresije itd. To je bilo vse. Na videz je žena zdaj vse v redu. Toda čez kakšen mesec je ženska požrla preveč uspavalnih praškov in umrla. Zalostno.«

Major Palgrave je umolknil in si večkrat pokimal. Ker zgodba očitno še ni bila končana, je Jane Marplova mirno čakala na nadaljevanje.

»Tako je pač, bi lahko dejal človek. Nič posebnega. Živčna ženska — nič nenavadnega. Toda čez kakšno leto dni je naš zdravnik izmenjal izkustva s kolegom in le-ta mu je povedal o neki pacientki, ki se je skušala utopiti, pa jo je mož potegnil iz vode, poklical zdravnika in ženska je prišla k sebi, nato pa se je čez nekaj tednov zastrupila s plinom.«

»Kar precejšnje naključje, ali ne? Ista zgodba. No, in naš zdravnik pravi — 'Tudi jaz sem imel podoben primer. Moški se je pisal Jones (ali neka takega). — Kako pa je bilo ime vašemu?' — 'Ne spominjam se. Zdi se mi, da Robinson. Vem pa, da ni bil Jones'«.

»Zdravnika sta se spogledala in izrazila mnenje, da je vse skupaj precej čudno. Naš zdravnik je potegnil iz čepa sliko in jo pokazal kolegi. 'To je mož moje pacientke', je dejal in pojasnil, kako je prišel do slike. 'Naslednjega dne sem se vrnil k pacientki, ker mi je manjkalo nekaj podrobnosti. Ravno poleg vhodnih vrat sem opazil rožnat grm tako čudovite vrste, kakršne še nisem videl v tej deželi. V avtu sem imel fotografski aparat in sem hotel napraviti posnetek. Ravno v trenutku, ko sem pritisnil na sprožilec, je skozi vrata stopil pacientkin mož in tako je na sliki tudi on. Zdi se mi, da še opazil ni. Vprašal sem ga po imenu rožnatnega grma, pa ga ni poznal. Drugi zdravnik si je ogledal sliko. Malce nejasna je, vendar pa bi prisegel — skoraj prepričan sem — da je to isti moški.«

Prešernova družba vas vabi med svoje člane. Člane vpisujejo zaupniki Prešernove družbe v vseh krajih in v delovnih organizacijah. Člani se vključujejo v akcijo za širjenje dobre knjige med našim ljudstvom, obenem pa dobijo konec leta 1974 letno knjižno zbirko Prešernove družbe, ki bo imela 6 knjig: Prešernov koledar 1975, roman Janeza Švajncerja KO ČLOVEK ZORI, povest Toneta Svetine UGASLO OGNJIŠČE, SPOMINI NA LENINA Nadežde K. Krupakaje, izbor starih slovenskih narodnih pesmi MLADA BREDA in priročnik Rastline in naše zdravje. Knjige stanejo broširane 55 din, v platno vezane pa 85 din.

(11. zapis)

Dogajalo se je, da je kmetič na predvečer rubežni zagledal na mizi mošnjo cekinov — in drugi dan je zlahka plačal svoj dolg! Zato pa je tudi šel po vsej Gorenjski glas o dobrobrščnem junaku, ki jemlje onim, ki imajo preveč ter daje onim, ki imajo premalo.

Kadar pa je Štepihar vse postoril, kar je bilo treba in ko mu je zmanjkalo priložnosti za junaška dejanja — je postal prijazen in židane volje. Takrat je stopil v bližnji gozd, kjer je imel privezanega medveda, in zverino privedel ob nedeljah po maši na prostor pred cerkvijo, kjer se je brž nabralo dovolj zija. Štepihar je medvedu ročno nataknil posebne usnjene rokavice in se potem metal z njim — ljudstvu in otrokom v veselje. Tak je bil Štepihar: močan in dobrobrščen. Ali pa tak, kot je sam rad rekel: da je lahko dober kot med, hud pa kot hren — če je tako treba.

GLASBENIK IN LETALEC

Kot skoro vse večje gorenjske vasi, tako se tudi Olševk lahko košati z dvema šolanima domačinoma, katerih ime je seglo v širni slovenski svet.

Prvi je bil glasbenik in skladatelj Ciril Pregelj, rojen 24. februarja 1887 v Olševku pri Šenčurju. Njegov oče je več let tu učiteljeval, hkrati pa se je moral vdinjati še kot organist. — Tu je bila družina, učiteljevo delo pa ni bilo v onih časih nič kaj vrednoteno (ali je danes drugače?) — in tako je Cirilov oče kmalu po sinovem rojstvu izhiral in umrl. Tako je prezgodaj ugasnila tudi fantova mati. Osirotili Ciril je moral

zato k sorodnikom v Šentlovrenc pri Celju, kjer je končal osnovnošolski pouk. Meščansko šolo je Ciril obiskoval v Celju, učiteljske pa v Mariboru.

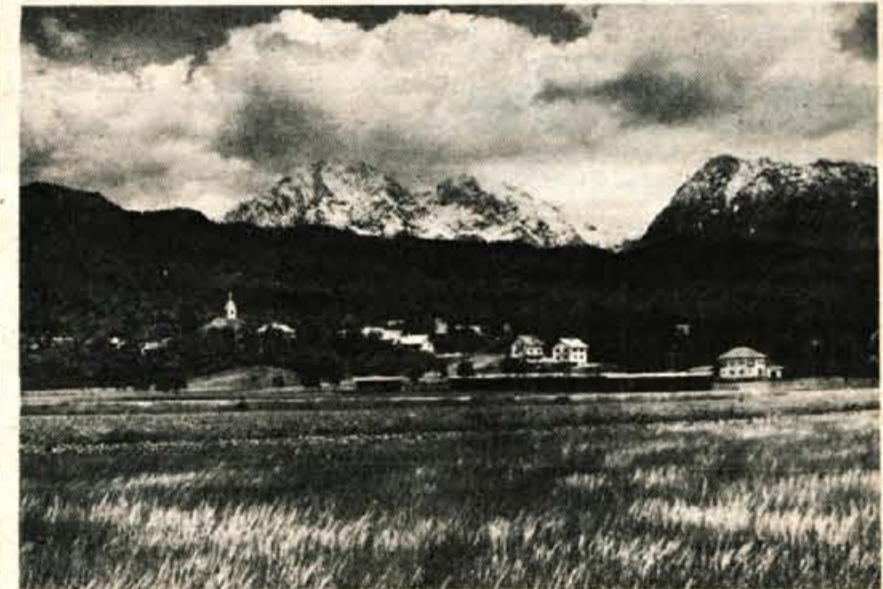
Potem so si sledile učiteljske postaje — povsod je bil Ciril Pregelj tudi vnet pevovodja vaških zborov. — V šolskem letu 1912—13 je dobil študijski dopust, da bi se mogel izpopolniti v glasbeni teoriji na dunajski akademiji za glasbo in igralsko umetnost.

Ime Cirila Pregelja je bilo včasih zelo popularno; posebno mladinski pevski zbori so cenili njegove skladbe iz obsežne zbirke Nageljčki. Pregelj je pisal tudi scensko glasbo za razne igre (Kralj Matjaž, Rodoljub iz Amerike idr.).

Ime drugega Olševčana, športnega letalca Stanka Rapéta (rojen 29. decembra 1898 v Olševku) je znano bolj v športnih krogih. Stanko Rapé je bil po izobrazbi pedagog in psiholog, na ljubljanski univerzi je promoviral l. 1922. Vendar se je v poznejših letih skoro povsem posvetil letalstvu. Bil je konstruktor športnih (motornih in brezmotornih) letal, graditelj letališč, organizator letalskega prometa med Ljubljano in Beogradom, Ljubljano in Dunajem ter Ljubljano in Sušakom. Največje Rapetovo delo pa je organiziranje letalskih šol: za pilote motornih letal in za vodnike jadralnih letal. Skratka, Stanko Rapé je bil eden od pionirjev danes tako razvitega letalskega prometa v slovenskem zračnem prostoru.

Še drobna zanimivost: tudi Stanko je bil sin olševskega učitelja. Andrej Rapé, njegov oče, je bil slovit pevec in kot tak je izvrstno izvežbal »podgorski kvartet«, daleč naokrog znan po svoji blaglasnosti.

Č. Z.

Olševk — lepotec med gorenjskimi vasmimi: spredaj žitna polja, domačije sredi sadnih dreves, v pobočju zeleni gozd — nad vsem pa snežniki... Mar ni tudi Olševk podoba raja?

ODGOVOREN ZA SVOJE ODLOČITVE

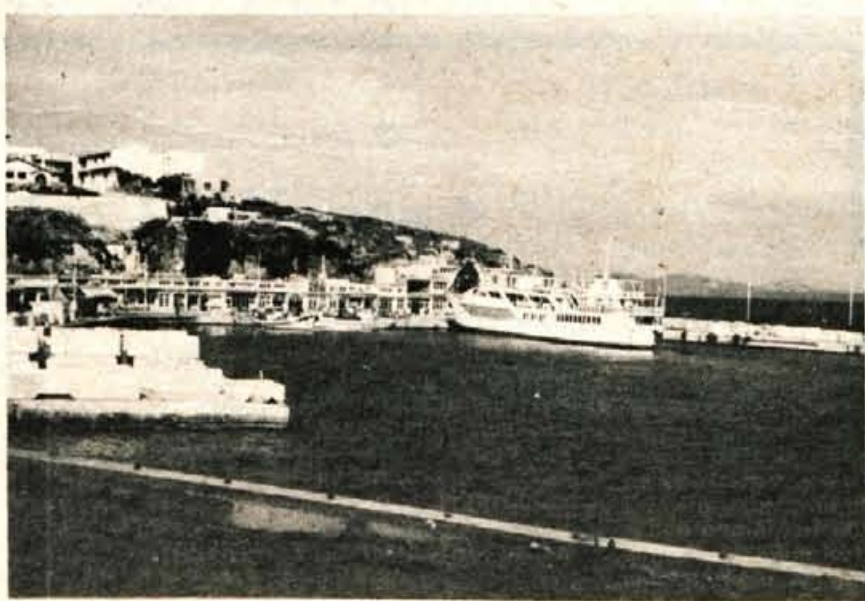
No, človek bi mislil, da je ta slavni vojskovodja Miltiad užival slavo do smrti in še potem. Toda ni bilo tako. V stari Grčiji je namreč veljalo načelo, da vsak vojskovodja ali državnik odgovarja za svoje odločitve do smrti. Že res, da je rešil Grčijo in so Perzijci natolkli tako, da so potem celih deset let dali mir, toda kasneje je z neko svojo odločitvijo napravil napako in Atenci so ga izgnali. Nobene prejšnje zasluge niso pomagale. Umrl je zapuščen in v bedi. Res pa je, da Evropa ne bi zvedela za grško kulturo, če bi to bitko na Maratonu dobili Perzijci.

SREBRO ZA LADJE

Z Maratona smo jo ubrali proti jugu atiškega polotoka. Zemlja je pusta, pridela se največ kozjega sira, oliv in vina. Malo pred Lavrionom je na levi že omenjeni srebrni rudnik, ki je iz Aten napravil bogato mesto, pa še ven se je zlivl s tujim kapitalom. Tu je močno zastopan franco-

ski, ameriški in angleški kapital. Kaže, da je Grčija res zelo odprta tujim kapitalom, saj pogosto srečuješ celo napise več ali manj znanih japonskih firm. Včasih je bil okrog rudnika visok zid, nekaj ga je še videti, sicer je pa le polno nepreglednih kupov izrabljenega materiala. Zelo si je Grčija opomogla s tem rudnikom; z njim je kupovala tudi ladje oz. si jih še kupuje.

Lavrion je prijetno obmorsko mesto z razvitim turizmom. Tu pripravljajo tedenske ali štirinajst-dnevne počitnice tudi ljubljanski KOMPAS. Plaža zdajle pozimi sicer ni bogšigavedi kako mikavna in grdo piha. Pravijo pa, da je tu poleti izredno prijetno. Veliko lepše, seveda

Lavrionsko pristanišče jaht zgovorno priča o živahnem poletju na tej obali.

Golo je danes to pobočje pod svetiščem, toda na drugo stran se odpira očem enkratni pogled na Egejsko morje in otočke.

pa tudi dosti dražje; mora biti letovanje na bližnjem Sunionu, kjer se zdi morje kot biser čisto. Med Lavrionom in Sunionom je zraslo dolgo naselje počitniških hišic, nekatere so že prave vile in pravijo, da se zelo izplača tu za večjo družino najeti hišico za letovanje.

NEBEŠKO LEPO ZA BOGA MORJA

Sunion je poznan po svoji čudoviti legi; to je pravzaprav rt in čisto na koncu, kjer Atika strmo pada v morje, na vrhu teh kakšnih 60 metrov visokih prepadnih sten se dvigajo ostanki Pozejdonovega templja. Kako nepopisno lep dan smo imeli za obisk Suniona: sončno je bilo, brez oblaka in Egejsko morje zdaj

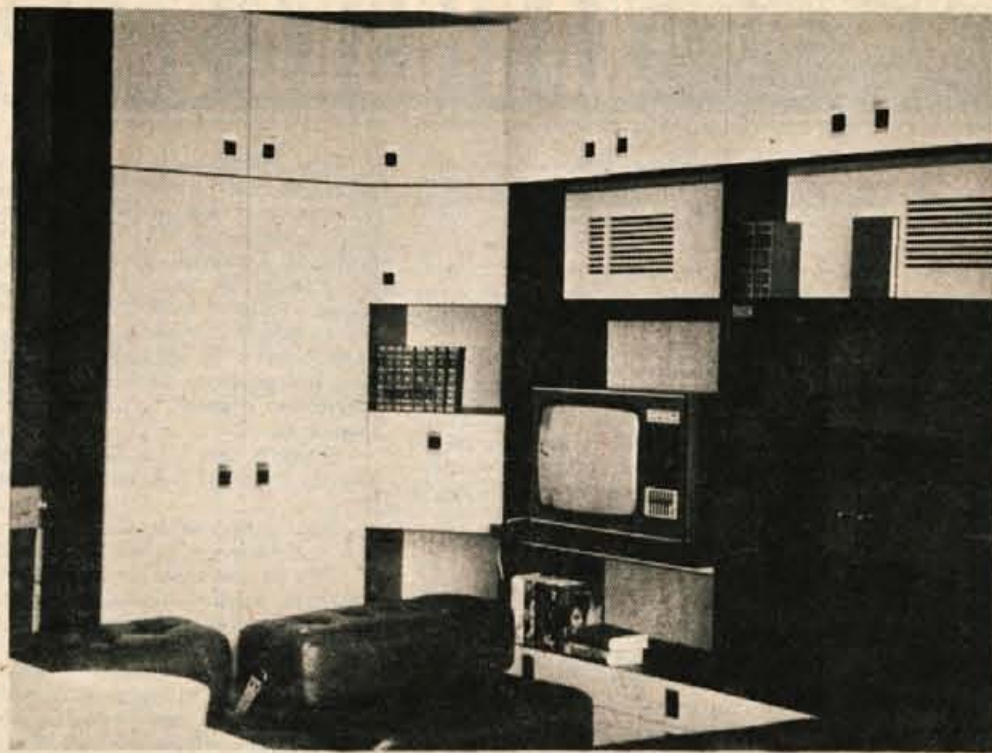
temno modro, zdaj zeleno, v njem pa kot ogrlica nanizani otočki. Res niso mogli stari Grki najti lepšega mesta za tempelj bogu morja kot je prav Sunion.

Pozejdon je bil mogočen bog. S svojim trozubom je lahko v trenutku razburkal morske valove in naredil vihar, če komu ni bil naklonjen, po svoji volji je postavljajl otoke, pa jih tudi potapljal ali preganjajl po morjih, če se mu je zahotelo. Seveda je lahko tudi v trenutku morje pomiril.

(Se bo nadaljevalo) D. Dolenc

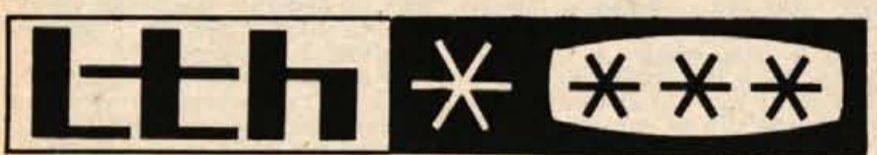
Razstava in prodaja pohištva v členjeni stolpnici na Jesenicah od 10. do 20. julija

Ob nakupu vam nudimo popust,
brezplačno dostavo in montažo na
domu

Vaše želje vam izpolnijo v Zarji na Jesenicah

**Zamrzovalne skrinje
prijateljice gospodinjstva**

Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplaćanih oglasov ne objavljamo.

prodam

Prodaj mlado KRAVO po teletu. Mlaka 1, Begunje na Gorenjskem 6455
Prodaj križano TELIČKO. Jezerska c. 92, Kranj 6456
Prodaj pasqualijevo KOSILNICO in IZRUVAC za krompir. Čimžar Alojz, Zg. Bela 21 6457
Prodaj ELEKTROMOTOR rade končar 10 KM. Čirče 36, Kranj 6458
Prodaj mladega OSLA. Predoslje 123, Kranj 6459
Prodaj globok OTROŠKI VOZICEK. Koren, Bistrica 70 a, Tržič 6460
Prodaj 2 breji ZAJKLJI, samca in več mladih, starih po 2 meseca. Oglad možen vsak dan. Grosova 35, pri Žagi, Kokrica, Kranj 6461
Prodaj VIKEND NA MORJU, bližina »Plave lagune«, lep razgled na morje. Voda — elektrika — sicer rustikalno. Ponudbe pod »Gotovina« 6462
Zamenjam VIKEND NA MORJU (okolica Poreča), za hišico z vrtom na Gorenjskem. Ponudbe pošlji pod šifro »Zdravstveni razlogi« 6463
Prodaj gater ŽAGO, betonski MEŠALEC, samokolnico in konzolno DVIGALO. Grajzar, Preska 70, Medvode 4440
Prodaj 5 mesecev brejo KRAVO, Moste 43, Žirovnica 4441
Prodaj dve PSIČKI — terier z rodovnikom, stari po 2 meseca. Kokalj, Koroška 86, Kranj 4442
Prodaj AVTORADIO in AVTO-KASETO stereo. Lahovčič 30 4443
Ugodno prodaj STRUŽNI AVTOMAT thil do Ø 12 mm. Oglad možen vsak dan. Sitar Franc, Luže 42, Senčur 4371
Prodaj KRAVO, ki zna voziti, s teletom. Železnik Rudi, Breznica 15, Šk. Loka 4380
Prodaj vzdiljiv nerjaveč kombiniran ŠTEDILNIK. Šubic, Delnice 19, Poljane nad Šk. Loko 4381

Izdaja ČP »Gorenjski tisk«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: ČP »Gorenjski tisk« Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-501-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelki 21-194. — Naročnina: letna 90 din, polletna 45 din, cena za 1 številko 1 dinar. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodaj delovnega KONJA. Hafner, Binkelj 13, Šk. Loka 4383
Prodaj KONJA, 7 let starega. Zg. Besnica 73 4384
Prodaj BIKA za dopitanje. Glinje 13, Cerklje 4385

VALILNICA NAKLO prodaja
vsako sredo od 6. do 18. ure in v soboto dopoldan jarčke
stare 2 do 3 mesece po 30 din.
KZ Naklo

kupim

Kupim starinski radioaparati, gramofon, telefon, lajno in stare kovance. Starost najmanj 40 let. Tinček Ivanuša, Dravska 2, 62250 Ptuj

vozila

Prodaj generalno popravljeno in do spomladi registrirano SIMCO GLS-1000. Stara Loka 58, Šk. Loka
Prodaj dobro ohranjen FIAT 1300, letnik 1963, registriran do maja 1975. Mohorič Franc, Zgornja Besnica 105 4310
Prodaj FIAT 1000 ali zamenjam za ZASTAVO 750, Vrečič, Kidričeva 26, Šk. Loka 4444
Prodaj odlično ohranjen MOPED tomos s tremi prestavami in čistokrvno PSICO z rodovnikom, staro 11 mesecev. Oče je igral v filmu Volka samotarja, mati pa je dobila na ocenjevanju odlično oceno. Moste 17 a, Žirovnica 4445
Prodaj FIAT 750. Jezerska c. 92, Kranj 4446
Prodaj odlično ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1966 za 6500 din. Tehnično pregledano za leto dni. Naslov v oglasnem oddelku 4447
Ugodno prodaj starejši VW 1200. Bled, Gregorčičeva 33, telefon 77-452
Na Kokrici oddam garažo in v zamenj sostanovalca. Golniška c. 26, Kokrica 4449
Zamenjam barvni TELEVIZOR grunding za R-4, letnik 1970 in naprej. Naslov v oglasnem oddelku
Ugodno prodaj ZASTAVO 750, letnik 1969. Stirn Ivan, C. na Brdo 14, Kokrica, Kranj 6464
Ugodno prodaj SPAČKA, letnik 1966. Popit, Kidričeva 20, Kranj
Ugodno prodaj FIAT 1100 R. Oglad možen od 14. ure dalje. Pintarjeva 4, Čirčiče, Kranj 6466
Prodaj avto ZASTAVA 750, letnik 1969. Prebačev 47, Kranj
Prodaj KATRCO, letnik 1968, v dobrem stanju. Sp. Lipnica 27, Kamna gorica 6468
R-4, francoski, prodaj, star 6 let generalno popravljeno. Ažman Stan-ko, Boh. Bistrica (poleg bencinske črpalke) 6469

stanovanja

Iščem OPREMLJENO SOBO s souporabo kopalnice v Radovljici, na Bledu ali okolici za dobo 1—2 let. Plačam dobro. Oddati ponudbe pod »Usluženka« 6470
Vzamem v najem manjše STANOVANJE — sobo v Kranju ali okolici. Oddati ponudbe pod »Mladoporočenca« 4369

zaposlitve

ŠTUDENTJE, DIJAKI! Nudimo takojšnje zaposlitev. Možnost dobrega zaslužka. Študentski servis, Keбетova 9, Kranj, telefon 24-075
Sprejem VAJENCA za izučitev strugarja ali strugoključavničarja. Splošno ključavničarstvo Slatnar, Cerklje 50 4452
Dekle za pomoč v preurejenem gostišču v Besnici iščem. Odlični pogoji. Hrana in stanovanje v hiši. Oglasite se na naslov: Drol, Partizanska 13, Senčur pri Kranju 4453
Sprejem VAJENCA za ključavničarsko stroko. Jalen, Huje 23, Kranj 4332
Sprejem 2 VAJENCA. Andrej Ogris, Mizarstvo, Kranj, Trojarjeva 9 4366

najdeno

Našel sem denar od Hrastja do Prebačevega. Hrastje 131 6471

kino

Kranj CENTER
9. julija angl. barv. film LJUBILA SEM GO-LJUFA ob 16., 18. in 20. uri
10. julija danski barv. film MAZURKA V POSTELJI (ni primeren za mladino) ob 16. in 18. uri, ital.-franc. barv. film HUDIČ V MOZGANIH ob 20. uri
11. julija ital.-franc. barv. film HUDIČ V MOZGANIH ob 16., 18. in 20. uri
Kranj STORŽIČ
9. julija ital.-span. barv. film TEXAS JOE ob 18. in 20. uri
10. julija franc. barv. film VELIKA LJUBE-ZEN ob 18. in 20. uri
11. julija danski barv. film MAZURKA V POSTELJI (ni primeren za mladino) ob 18. in 20. uri
Tržič
9. julija franc. barv. film VELIKA LJUBE-ZEN ob 18. in 20. uri
10. julija ital. barv. film VRNITEV OSAM-LJENEGA PISTOLARJA ob 18. in 20. uri
11. julija ital. barv. film VRNITEV OSAMLJENEGA PISTOLARJA ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM
9. julija danski barv. film MAZURKA V POSTELJI (ni primeren za mladino) ob 18. in 20. uri
10. julija amer. barv. film NEVARNO DEK-LE ob 18. in 20. uri
11. julija amer. film TARZAN IN ŽENA LEOPARD ob 18. in 20. uri
Škofja Loka SORA
9. julija amer. barv. film MLADI MASČE-VALEC ob 20. uri
10. julija amer. barv. film MLADI MASČE-VALEC ob 18. in 20. uri
11. julija angl. barv. film HOLANDSKA ZVEZA ob 20. uri
Železniki OBZORJE
10. julija amer. barv. film ŠKORPIJON UBI-JA OB 20. URI

Radovljica
9. julija franc. barv. film ZAKLAD NA VRHU NEBOTIČNIKA ob 20. uri
11. julija amer. barv. film SALZBURŠKA ZVEZA ob 20. uri
Jesenice RADIO
10. julija amer. barv. film DESPERADOSI
Jesenice PLAVŽ
9. julija amer. barv. film SHAMUS
11. julija ital. barv. film 7 MASČEVANJ ZA 7 DOLARJEV
Kranjska gora
10. julija ital. barv. film RATTLER KID
11. julija amer. barv. film DESPERADOSI

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu obrata transporta in mehanizacije razpisuje naslednja delovna mesta:

1. mehanika
2. kovača
3. ključavničarja — začetnika
4. delavca za dela rednega vzdrževanja objekta in vozil
5. dveh vajencev avtomehanske stroke

Poleg splošnih pogojev morajo imeti kandidati še naslednje:
pod 1: končana šola avtomehanske stroke z zaključnim izpitom
pod 2. in 3.: končana šola kovinske stroke z zaključnim izpitom
pod 5.: končana osemletka.
Stanovanja niso zagotovljena.
Vloge pošljite v 15 dneh po objavi na naslov Obrat transporta in mehanizacije, Kranj, Cesta Staneta Žagarja 56.

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dobri mož, ata, stari ata, brat in stric

Alojz Bučan
krojaški mojster v pokoju

Na zadnjo pot ga bomo spremili v torek, 9. julija 1974, ob 16. uri izpred hiše žalosti v Britofu.

Žalujoči: žena Francka, sinova Jernej in Ferdinand ter hči Ivica z družinami

V 82. letu starosti je umrla
Antonija Perko

Pogreb bo, v sredo, 10. junija 1974 ob 17. uri na pokopališču v Križah.
Žalujoči: mož Kristl, hčerka Tončka in sin Kristijan z družinami in ostalo sorodstvo

Žiganja vas, 8. julija 1974

Janko Žitnik: ni dovolj samo dobra volja

Na nedavnem državnem prvenstvu v disciplinah moči je svoj največji uspeh dosegel 24-letni Janko Žitnik iz Škofje Loke. V dokaj hudi konkurenci je zasedel drugo mesto. Pogovarjala sva se o tem tekmovanju in o razvovitosti tega športa v Sloveniji.

»Naj takoj na začetku povem, da sem tega uspeha izredno vesel. Res je, da nisem dvigal toliko, kolikor znašajo moji osebni rekordi, vendar je kljub temu drugo mesto uspeh.«

Pri katerem klubu pa nastopaš?
»Za zdaj še pri nobenem. 'Kvihte' za trening mi je posojal prijatelj Slavko Fojkar, sicer dvigalec TAK Olimpija. Poleg tega pa mi je včasih pomagal z različnimi nasveti. Druga strokovna napotila pasem moral pobrati iz literature. Vendar tudi le-te pri nas primanjkuje.«

Za kateri klub pa si potemtakem tekmoval?
»Tekmoval sem za TVD Partizan iz Škofje Loke. Vendar pa sem vse stroške tekmoovanja moral plačati sam.«

Prej sva omenila, da je bila dokaj huda konkurenca. Koliko pa je bilo med tekmovalci Slovencev?

»Bili smo samo trije. Ta športna disciplina je bolj razvita v drugih republikah. Posebno veliko je bilo tekmovalcev iz Beograda in Zagreba. V teh dveh krajih je tudi zanimanje mladih za atletsko gimnastiko večje, gotovo pa imajo tudi več finančnih sredstev kot pri nas.«

Ta rezultat ti je dal gotovo polet pri treniranju. Se še misliš ukvarjati bolj samostojno kot doslej ali se misliš vključiti v kakšen klub?

»Najverjetneje bom postal član TAK Olimpija iz Ljubljane. Ker le tako bom namreč lahko napredoval. Poleg tega pa je tudi v Škofji Loki skupina mladih fantov, ki se z atletsko gimnastiko ukvarjajo iz dneva v dan aktivneje. Morda bomo lahko klub ustanovili v Škofji Loki. Vendar pa pri tem ni dovolj samo dobra volja in velika mera zanesenjaštva, marveč bodo potrebna finančna sredstva, rekviziti in seveda tudi prostor.«

R. Prosen

TTKS Kranj sprejela proračun

Po ustanovni skupščini temeljne telesnokulturne skupnosti Kranj je bila pred dnevi v Kranju prva redna seja skupščine TTKS Kranj. Minilo je torej pol leta od njene ustanovitve. Delo izvršnega odbora, ki je operativno telo skupščine, je bilo predvsem usmerjeno k oblikovanju notranje organizacijske strukture izvršnega odbora samega in k formiranju odborov (za kadre, za finančno vprašanja, objekte, tekmovalni šport, rekreacijo in šolska športna društva). Poleg tega se je izvršni odbor intenzivno vključil v pripravo za sklenitev družbenega dogovora in samoupravnega sporazuma o splošni in skupni porabi. Po prenehanju delovanja občinske zveze za telesno kulturo je s 1. marcem TTKS v obseg svojega delovanja vključila vso dejavnost, ki jo je prej opravljala ObZTK. Ob tem je še posebno vredno poudariti, da so ob prenehanju delovanja izvršnega odbora ObZTK strokovne komisije in združenje strokovnih delavcev ostala aktivna. Ob teh pomembnih organizacijsko-strukturnih spremembah velja omeniti še to, da je v sklopu TTKS vključena tudi vsa poprejšnja dejavnost Zavoda za vzdrževanje in gradnjo športnih objektov.

Izvršni odbor TTKS Kranj je med tem časom pripravil samoupravni sporazum, ki je bil od koordinacijske komisije SOB sprejet ter 23. aprila sklenjen z vsemi TOZD in 30. maja z drugimi delovnimi organizacijami. Po tem sporazumu, ki odmerja za področje telesne kulture 0,64 % prispevek od bruto osebnega dohodka vseh zaposlenih kranjskih občanov, se bo zbralo v letošnjem letu za področje telesne kulture 7.680.000 din. Financiranje po novem načinu še ni steklo, tako da se še vedno uporabljajo sredstva iz proračuna skupščine občine, ki pa pritekajo le v višini lanskoletne realizacije.

Skupščina TTKS Kranj je na omenjeni seji sprejela finančni načrt za leto 1974, kjer bo skupaj dohodkov 7.970.000 din. Od tega bo skupnost porabila za osnovno dejavnost temeljnih telesnokulturnih organizacij 3.175.000 din, od tega za redno dejavnost okoli 3.000.000 din. Za investicije in adaptacije je namenila 1.056.000 din (investicije 643.000 din, adaptacije 350.000 din). Za skupne programske naloge TTKS bo šlo 988.600 din, in sicer za pospeševanje množičnosti 150.000 din, za šolska športna društva (šolam v naravi) 320.500, za vzgojo strokovnega kadra

98.100 din, za razvijanje rekreacije in trim 280.000 din, za strokovne komisije 80.000 din in za druge programske naloge 60.000 din. TTKS bo porabila za funkcionalno dejavnost 628.200 din, za vzdrževanje športnih objektov bo šlo 1.010.000 din (vzdrževanje objektov TTKS 810.000 din in za vzdrževanje objektov temeljnih telesnokulturnih organizacij 200.000 din). Za republiško temeljno telesnokulturno skupnost pa bo treba odmeriti iz sredstev TTKS Kranj 1.030.000 din.

J. Javornik

Vaterpolo

Triglav : Jedinstvo 8:8

Zadar — V nadaljevanju tekmovalja v drugi zvezni vaterpolo ligi so Kranjčani dosegli v Zadru z ekipo Jedinstva le neodločen rezultat. Kljub temu, da so vodili s 4:1, so v nadaljevanju nekoliko popustili, poleg tega pa jih je oškodoval tudi sodnik Koprivnikar z Reke. Domačini so dosegli kar šest golov s četrca. Kranjčani so po tekmi vložili protest na registracijo tekme.

Lestvica:

Solaris	5	5	0	0	70:31	10
Triglav	5	3	1	1	75:40	7
Jedinstvo	3	2	1	0	32:23	5
Vojvodina	2	2	0	0	24:10	4
ŽAK	4	2	0	2	26:35	4
Koper	5	2	0	3	36:53	4
Senta	4	2	0	2	25:43	4
Riviera	2	1	0	1	15:13	2
Delfin	4	1	0	3	23:33	2
Bečej	4	1	0	3	36:51	2
GOČ	2	0	0	2	13:18	0
Galeb	3	0	0	3	18:43	0

J. J.

Spomin na ustanovitev planinske podružnice v Kranju

V petek, 12. julija, bo preteklo 75 let, odkar je bila v Kranju ustanovljena podružnica takratnega Slovenskega planinskega društva. Zato se bo v petek sestal na slavnostni seji upravni odbor Planinskega društva Kranj, ki uspešno nadaljuje delo, ki so ga začeli člani podružnice. Na slavnosti bodo podelili posebni plaketi PD Kranj občinski skupščini Kranj in Planinski zvezi Slovenije. Najprizadenejši planinski delavci pa bodo dobili priznanja PZS in matičnega društva. Če bo lepo vreme, bodo ob 20. uri zagoreli na vrhovih kresovi ter poleteli rakete.

..jk

Obisk pri naših telesnokulturnih organizacijah

NK Triglav in NK Sava v odmoru

Večina ligaških ekip ima zdaj mrtvo sezono, razen vaterpolistov, ki imajo sedaj sezono v polnem razmahu. Prav v teh dneh je v nogometu prestopni rok za igralce, ki bo trajal do 15. julija. To mrtvo obdobje smo izkoristili, da smo obiskali oba kranjska nogometna ligaša v ZCNL (Triglav in Sava). O tržiških nogometnih smo že pisali, o novem članu ZCNL nogometnih škofjeloškega LTH pa bomo poročali v eni izmed prihodnjih števil.

TRIGLAV NA PRVO MESTO

Nogometni Triglav so minulo sezono končali glede na težave z igralci dokaj dobro, saj so osvojili 3. mesto. Največ preglavic so imeli v jeseni, ko niso imeli standardnega vratarja, ker je njihov najboljši mož s številko 1 Hace zaradi službenih dolžnosti moral zapustiti Kranj. Minula sezona je bila sezona menjave generacij in šele spomladaj jim je uspelo ustaliti enajsterico, ki je zelo pomlajena in perspektivna. Vsekakor je ekipa Triglava sedaj ena najmlajših enajstev v ZCNL.

V novo sezono bo Triglav startal v glavnem z isto ekipo, ki se je izkristalizirala v spomladanskem delu. Pričakujejo pa tudi nekaj okrepitev. Zanesljivo bodo vključili v prvo ekipo Sekuliča, ki je prestopil iz Dinama Vinkovci. Po vsej verjetnosti pa se bosta vrnila v Triglav še Kitič in Ibrašimović, ki sta doslej igrala pri Mercatorju v Ljubljani. Za prvenstvo se bodo Triglavani dobro pripravili in bodo startali na prvo mesto in s tem na povratek v SNL. V novi sezoni ne bo hude konkurence za prvo mesto, saj se ni nihče vrnil iz SNL, najhujši konkurent za prvo mesto pa bo ekipa Litije.

Sicer pa imajo v klubu določene težave, zlasti pri vzgoji mladih, saj zanimanje za nogomet pri kranjski mladini v zadnjih letih nekoliko upada. Tudi tako imenovana divja liga ni preveč dobra za registrirane klube, saj se posamezniki iz registriranih ekip vključujejo v razne ekipe divje lige, ki igrajo v sobotah in nedeljah dopoldne in so zato posamezniki za popoldanska srečanja Triglava v ZCNL pretrujeni.

SAVA V SREDINI LESTVICE

Cilj, ki so si ga zastavili nogometni kranjske Save v minuli sezoni, niso dosegli. Pristali so šele na 5. mestu, čeprav so v začetku sezone resno mislili, da bodo startali na 1. mestu. Za to je bilo več vzrokov. Nekateri igralci niso dali vsega od sebe, poleg tega pa so prišle vmes še poškodbe, tako da so spomladaj startali z močno pomlajeno ekipo in prav zaradi tega so se morali že pred pričetkom drugega dela prvenstva sprijazniti, da ne bodo mogli poseči po 1. mestu. Kljub vsemu pa so bili z nastopom mladih igralcev, ki jih je trener Stane Brezar vključil v igro, zadovoljni, saj so prikazali dobro igro in si nabrali potrebnih izkušenj za novo prvenstvo v sezoni 1974/75. Pri mladih so se izkazali brata Križaj, Verdnik, Čuk in še nekateri.

S pripravami za novo sezono bodo začeli 23. julija, do tega časa pa bodo s prostovoljnimi deli uredili še pomožno igrišče. Želja kluba je, da bi v novi sezoni pristali v zgornji polovici lestvice. Pričakujejo pomoč zelo hladnokrvnih gledalcev v Stražišču, ki žal ne znajo ali nečejo na domačem igrišču spodbujati domače enajsterice, čemur uprava kluba tudi pripisuje slabe igre kranjske Save na igrišču v Stražišču.

J. Javornik

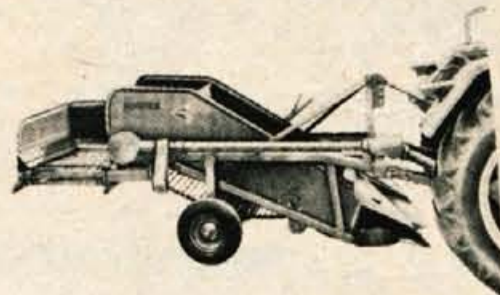
Kmetijsko živilski kombinat Kranj — enota agromehanika

Cesta JLA št. 1, tel.: 24-778 in 23-485

priključki na kredit in dobava takoj

Niewöhner-wühlmaus KOMBajn ZA KROMPIR z bobnom in verižnim sistemom za praznjenje bunkerja.

Niewöhner-wühlmaus IZKOPALNIK KROMPIRJA z verižno pretresalno napravo v domači in uvoženi izvedbi.

- BCS bencin ali diesel
- kosilnice SIP z obračalniki
- kosilnice GORENJE Velenje
- kosilnice MOTI z obračalniki
- ter italijanske kosilnice FB
- tračne obračalnike za seno SIP Šenpeter
- traktorske kosilnice za IMT 533
- traktorske kosilnice za ZETOR 2511
- traktorske kosilnice za URSUS
- samonakla lalne prikolice PIONIR 17
- samonakladalne prikolice avstrijske proizvodnje 15 do 25 kub. m
- traktorji DEUTZ 42 KM, URSUS 35 in 42 KM

šport med vikendom

Smučanje na vodi — Na Zbiljskem jezeru je bilo tradicionalno tekmovalje v smučanju na vodi. V pionirski konkurenci so imeli največ uspeha Zagrebčani, med mladinci je zmagal Finžgar (Elan), med člani je bil najboljši Gornik (Olimpija), medtem ko je bil Detiček (Elan) tretji. V tekmovalju pionirk (liki) je zmagala Husjak (Zagreb), pri pionirjih je bil prvi Valant, drugi pa Bogataj (oba Elan). Med mladinci je bil Finžgar drugi, med člani je zmagal Ljubljancan Mušič.

Atletika — V soboto in nedeljo je bilo več prvenstev za naslove državnih prvakov v mladinskih konkurencah. V Beogradu, kjer so tekmovali starejši mladinci, se je iz vrst Triglava najbolje odrezal Ravnikar, ki je v teku na 100 metrov z rezultatom 10,9 osvojil tretje mesto, enako uvrstitev pa je dosegel tudi v teku na 200 metrov, kjer je dosegel čas 22,9. V Osijeku so tekmovali starejši in mlajše mladinke. Med Kranjčankami je bila najuspešnejša Horvatova, ki je osvojila naslov državne prvakinja v metu diska z 39,58, v isti disciplini pa je bila Kladnikova tretja z rezultatom 34,16. Kladnikova je dosegla drugo mesto še v metu krogle z rezultatom 11,47. V Zagrebu pa so tekmovali mlajši člani in mlajši mladinci. Kranjčan Cvetkovič je med mlajšimi mladinci dosegel naslov državnega prvaka v skoku s palico s 370 cm.

J. J.

SCHIEDEL - YU - Kamin

dimnik št. 1 v Evropi

PGP

GRADNJA ŽALEC

Pred proslavo domicilnih enot v Škofji Loki

To nedeljo, 14. julija, bo Škofja Loka prizorišče proslave domicilnih enot komune, se pravi Prešernove brigade, Škofjeloškega odreda, Gorenjskega vojnega področja in Udarnega bataljona XXXI. divizije. Proslava bo združena z vojaško paradno in tovariškimi srečanjem borcev. Spored svečanosti, prve po letu 1968, ko so v Potoku v Selški dolini zgoraj naštetim formacijam podelili domicil, je zelo pester. Ob 8. uri zjutraj naj bi se preživel partizani in drugi udeleženci povorke zbrali na dvorišču vojašnice, ob Cesti talcev, za goste pa nameravajo slavnostno tribuno urediti na ploščadi pred hotelom Transturist.

V paradni, ki naj bi izpred vojašnice krenila ob 9. uri, sodelujejo godba milice iz Ljubljane, zastavonoše in praporščaki ZZB NOV, borci Prešernove brigade, borci Škofjeloškega odreda, borci Gorenjskega vojnega področja, borci Udarnega bataljona XXXI. divizije, gojenci intendantske vojaške akademije, mladinci škofjeloškega partizanskega odreda, vod z zastavo, pri-

padniki planinske brigade JLA in pripadniki Škofjeloškega teritorialnega odreda.

Osrednja prireditev s pričetkom ob 10. uri bo na vrtu loškega gradu in na jubilejnim odprtem gledališču. Njen program sestavljata slavnostni in kulturno-zabavni deli. Prvi obsega — poleg sprejema zastave in igranja državne himne — pozdravni govor predsednika skupščine občine Škofja Loka Toneta Polajnarja, počastitev spomina padlih, govor sekretarja medobčinskega sveta ZKJ za Gorenjsko Martina Koširja, slovesno prisego pripadnikov JLA in čestitko komandanta garnizije, polkovnika Vinka Krmelja, medtem ko v drugem nastopajo pevski zbor Franceta Prešerna iz Kranja pod vodstvom dirigenta Petra Liparja, recitatorji Loškega gledališča in garnizije JLA ter veliki orkester milice iz Ljubljane. Popoldne je namenjeno tovariškemu srečanju. Igra vojaški zabavni ansambel iz Kranja. Organizacijski odbor vabi k udeležbi vse preživele partizane kot tudi goste in prebivalce Gorenjske nasploh.

O vzrokih, ki so botrovali formiranju Prešernove brigade, Škofjeloškega odreda, GVP in Udarnega bataljona XXXI. divizije

Leto 1943 označujejo zgodovinarji za zelo važno obdobje druge svetovne vojne, saj se je takrat borbena sreča dokončno obrnila v prid zavznikom. Cel niz težkih porazov nemške vojske ni več pušal nobene dvoma o izidu obračuna med demokratičnimi zahodnimi armadami in Sovjetsko zvezo na eni strani ter med silami Osi na drugi. Toda če so Italijani začeli omahovati ter v marsičem kazati znamenja bližnjega razsula, je bil nemški vojaški stroj odločen trdno braniti svoje pozicije in vztrajati »do končne zmage«, ki jo je napovedoval še vedno samozavestni Hitler. Zlasti na zasedenih ozemljih okupator ni v ničemer popušal. Nasprotno: nacistične oblasti so se čutile močne in trdne kot le kaj. Gorenjsko, denimo, so držale v šahu prek številnih policijskih postojank in posadk, nameščenih v posameznih krajih dežele. Da jim partizanska vojska ni mogla do živoga, je treba pripisati njeni organizaciji, njeni razdelitvi v majhne, a zelo mobilne skupine, prilagajene začetni sovražnikovi ofenzivni taktiki. Nove okoliščine pa so glavni štab NOV in POS primorale k razmišljanju o razporeditvi enot, ki naj bi postale dovolj velike, da bodo sposobne voditi operacije širšega obsega. Dražgoški primer je pomenil zgovorno spodbudo in dokaz ranljivosti »nepremagljive« armade zavojevalcev. Razen tega so nemški poskusi nasilne mobilizacije naših ljudi konec leta '42 sprožili ravno nasprotno reakcijo kot jo je pričakovala nemška vojaška oblast: množični odhod prebivalstva v partizane. Vrste borcev so naglo naraščale,

ampak bolj v kvantitativnem kot v kvalitativnem smislu, saj je novim borcem primanjkovalo orožja, opreme in izkušenj. S spremembami zato ni kazalo odlašati.

Prvi ukrep je bil ustanovitev 2. operativne cone, v katero so vključili Gorenjsko ter del Koroške in Primorske. V mejah omenjenih pokrajin naj bi borce najprej združili v bataljone, slednje pa v 8. udarno proletarsko brigado, kasneje imenovano Gorenjska oz. Prešernova brigada. Načrt so tudi uresničili in dobili čvrsto vojaško formacijo zavidljivih manevrskih lastnosti, namenjeno delovanju na različnih koncih naše ožje domovine. Navzlic uvodnim napakam in drago plačanim spodsrljajem bo po doseženih uspehih ostala za zmeraj vzor ene najboljših partizanskih enot.

Reorganizacija narodnoosvobodilne vojske je v naslednjih etapah vojne kajpak dobila še večji razmah. Sredino leta 1944 pojmuje kot mejnik, ko so zavezniki — vzporedno z odporniški gibanji — povsod prešli v neustavljivo ofenzivo. (Izkrcaje v Normandiji.) Na Gorenjskem je situacija narekovala neprekinjeno napadanje sovražnika ter stalno navzočnost oboroženih skupin v ključnih strateških conah, kajti vojaške operacije so vedno volj dobivale tudi politično obeležje: šlo je za popoln prevzem oblasti znotraj začasnih ali stalnih osvobojenih ozemelj, za pospešeno mobilizacijo žive sile in materialnih sredstev, za razkrinkavanje sovražnih elementov in izdajalcev itd. V štabu korpusa so pravilno ocenili, da oborožene akcije

ne obrodijo zaželenih sadov, če udarcu sledi umik, po katerem ostane določen teritorij prazen, prepuščen vplivom bodisi belih kolaboracionistov, bodisi znova vzpostavljene nemške komande. In takšnih »nepokritih« teritorijev je bilo precej (denimo kamniški konec ter levi breg Save nasploh). Gornjemu spoznanju je v avgustu sledil sklep o oblikovanju Gorenjskega vojnega področja, čvrstega vojaško-zalednega organizma, s katerim so (ob vzporednem vnikanju mestnih komand in partizanskih straž) dosegli dokaj popoln nadzor nad območji med Polhograjskimi Dolomiti, Cerkljanskim pogorjem in tromejo v Ratečah ter nad kamniškimi okolišmi. Obenem je glavni štab izdal povelje o razdelitvi okrepljenega Gorenjskega odreda v Škofjeloški in Kokrški odred. Prvi naj bi deloval v Škofjeloškem hribovju, v obeh dolinah, Selški in Poljanski, ter na Jelovici, drugi pa onkraj Save, pod Karavankami. Podobno vlogo so v severozahodnem kotu Slovenije prevzeli borci Jeseniško-bohinjskega odreda, sestavljenega iz pripadnikov odvojenega 3. bataljona Prešernove brigade.

Odveč je poudarjati, kako odločilno vlogo pri osvobajanju teritorija, ki danes sodi pod Škofjeloško občino, so odigrali Prešernova brigada, sicer nosilec Reda partizanske zvezde z zlatim vencem in Reda zasluga za narod z zlato zvezdo, Škofjeloški odred in Gorenjsko vojno področje. V znamenje zahvale jim je komuna 21. julija 1968, na slovesnosti v Potoku v Selški dolini, podelila domicil.

Praznik koscev na Novi Oselici

V nedeljo popoldne je turistično društvo Sovodnj na Novi Oselici že tretjič zapored pripravilo pravično turistično etnografsko prireditev »Praznik koscev«.

»Na prireditvi želimo prikazati kako so, od tega je morda petdeset let ali pa še manj, po naših krajih kmetje opravljali košnjo. Obenem bomo pokazali običaje in značilnosti, ki so spremljale to kmečko opravilo,« je uvodoma ob pozdravu dejal tajnik domačega turističnega društva Janez Treven. Nato je prepustil besedo dramskemu igralcu in napovedovalcu ljubljanskega radia Jožetu Logarju, ki je zbranim obiskovalcem, na vzpetini nad Sovodnjem se jih je zbralo blizu tisoč, orisal nekdanje običaje. Vmes so domačini prikazali ročno košnjo in grabljenje ter običaje ob malici in večerji koscev in grabljic — pokošnici.

Sledila je za vse najzanimivejša točka prireditve: tekmovanje koscev in grabljic. V prvi skupni se je med seboj pomerilo pet mladih koscev, fantov starih okrog dvajset let. Strokovna komisija v sestavi inž. Jurij Kumer, Vinko Bešter in Franc Bevč je prvo mesto prisodila Janezu Podobniku, ki je tudi najhitreje pokosil svojo parcelo. Nato se je v borbo s časom spustilo pet starejših možakov. Najmlajšemu je bilo 74 let, najstarejšemu pa 82 let. Prvo mesto je zasedel Tomaž Treven. Nazadnje so tekmovale še grabljice. Med šestimi tekmovalkami je bila najboljša Mojca Prezelj. Vsi prvovršeni tekmovalci so prejeli lepe nagrade.

Po končani prireditvi so obiskovalci ob zvokih ansambla Čadež in Žirov zarajali pod vaško lipo. -jg

s sodišča

Sam si je vzel plačilo

Že četrtilič je zaradi kriv in drugih premoženjskih deliktov stal pred sodiščem 30-letni soboslikar Dragutin Španič iz Ilmindvora pri Podravski Slatini.

Letos februarja in v začetku marca je delal pri Alojzu Skopcu v Logu. Ko mu je le-ta za 18 dni dela dal denar, sta si prišla navzkriž za manjšo vsoto. Španič ni bil zadovoljen in je hotel, da mu delodajalec izplača določen znesek. Ker tega denarja ni dobil, se je odločil, da si bo v Skopčevi hiši sam poiskal plačilo. V noči na 5. marec letos, ko je bil lastnik odsoten, je Španič skozi kletno okno prišel v hišo in s krampom vlomil v dnevno sobo. Prilastil si je dve uri, meter z vgrajeno libelo in kanom za rezanje stekla, srajco, popil pa je tudi 6 steklenic piva in izpraznil ribjo konzervo. Vse skupaj je odnesel v potovalki, ki jo je prav tako našel v hiši. Del teh predmetov je prodal, da bi imel denar za pot na morje, kjer je imel zagotovljeno delo, vsaj tako je razlagal kupcem. Z delodajalcem sta bila res zmenjena za delo na morju, tako da tudi pri plačilu za 18 dni nista še rekla zadnje besede.

Sodišče Španiču ni verjelo, da je vdrl v Skopčevo hišo zato, ker mu je ta ostal dolžan še nekaj denarja, saj sta se prej še pogovarjala o bodočem delu nekje na morju. Tudi vrednost vseh predmetov, ki jih je Španič odnesel iz Skopčeve hiše, je bila precej višja od tiste, za katero je menil, da mu je delodajalec ostal dolžan. Španiču sodišče ni moglo verjeti tudi zaradi tega, ker mu taka dejanja niso tuja in je bil do sedaj že trikrat obsojen, nazadnje v Splitu na pogojno kazen 4 mesecev zapora.

Okrožno sodišče v Kranju je Dragutina Španiča obsodilo na eno leto in pet mesecev strogega zapora, z upoštevanjem pogojne obsodbe splitskega sodišča pa je enotna kazen za Španiča eno leto in pol strogega zapora. Med olajševalnimi okoliščinami je sodišče upoštevalo, da je obsojeni bil brez stanovanja in brez zaposlitve, v osebni stiski, ni pa moglo seveda mimo tega, da je taka dejanja zagrešil že večkrat.

L. M.

nesreče

Trčil v avtomobil

V petek, 5. julija, ob 18.30 se je na cesti četrtega reda v Kovorju pripetila prometna nezgoda. Voznik motornega kolesa Stefan Potrebuješ (roj. 1939) iz Bistrice pri Trzinu je vozil od Kovorja proti Hudemu nekoliko po sredini ceste. Pred srečanjem z dostavnim avtomobilom, vozil ga je Andrej Hladnik iz Križev, je gledal v desno, zato je trčil v tedaj že ustavljeni dostavni avtomobil. V nesreči se je Stefan Potrebuješ laže ranil. Škode je za 1200 din.

Pretežak tovor

V petek, 5. julija, popoldne je vozil proti Lipnici sofer Cestnega podjetja Kranj Jože Strle (roj. 1927) iz Kranja tovornjak naložen s 13 tonami asfalta. Pri tem pa ni upošteval prometnega znaka, ki dovoljuje vožnjo tovornim avtomobilom z osnim pritiskom le do 6 ton in je peljal naprej. Malo pred Kamno gorico se je srečeval z osebnim avtomobilom in pri tem zapeljal na rob asfaltne vozišča. Pod težo tovornjaka se je pod desnimi kolesi odtrgala asfaltna plast v širini 80 centimetrov in tovornjak je zaradi tega padel pod cesto. Škode je za okoli 15.000 din.

Prehitevanje

Na cesti drugega reda med Kranjem in Mengšem se je v petek, 5. julija, zjutraj nekaj pred 6. uro pripetila prometna nezgoda zaradi nepravilnega prehitevanja. Voznik osebnega avtomobila Jože Weissseisen (roj. 1950) iz Komende je vozil od letališča proti Kranju. V blagem levem ovinku je začel prehitevati zastavo 750, katere voznik je že prehiteval nekega kolesarja. Pri tem pa je voznik Weissseisen toliko zapeljal v levo, da je z levo stranjo avtomobila oplazil pravilno po svoji desni strani vozečega kolesarja Džurada Lekiča (roj. 1956) iz Kranja. Kolesarja je odbilo s ceste, kjer je hudo ranjen obležal.

Nepriprava hitrost

V soboto, 6. julija, popoldne se je na Gorenjesavski cesti v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila švicarske registracije Vayanos Mishel je pripeljal po obvoznici s preveliko hitrostjo, tako da ga je pri zavijanju v levo zaneslo na desno stran ceste, kjer je zbil Franca Hribarja (roj. 1911) iz Kranja, ki je hodil po pločniku proti železniški postaji.

Zaneslo avtomobil

V nedeljo, 7. julija, popoldne je voznik osebnega avtomobila Vincenc Peternel (roj. 1929) iz Senčurja vozil po cesti tretjega reda od Kranja proti Zg. Besnici. V Sp. Besnici mu je v blagem ovinku pripeljal nasproti voznik Marjan Brezar (roj. 1950) iz Dorfarjev. Brezarjev avtomobil je zaradi nepriprave hitrosti zaneslo v levo, da je trčil v Peternelovega. V nesreči je bila lažje ranjena Peternelova žena Frančiška. Škode na avtomobilih je za 18.000 din.

Avtomobila trčila

V nedeljo, 7. julija, nekaj pred 19. uro sta na cesti četrtega reda med Jesenicami in Rovtami trčila dva avtomobila. Voznik osebnega avtomobila Leopold Zupančič (roj. 1944) z Jesenic je vozil proti Javorniku, iz nasprotni smeri pa je privozil Jože Zupančič (roj. 1953) z Jesenic. Ko sta se voznika opazila, sta zavirala, pri tem pa je avtomobil Leopolda Zupančiča zaneslo v levo, tako da sta avtomobila trčila. V nesreči je bil lažje ranjen sopotnik Mirko Benedičič z Jesenic. Škode na vozilih je za 15.000 din.

Nezgodna mopedista

Na cesti tretjega reda med Lipnico in Kropo se je v nedeljo, 7. julija, od 21. uri zvečer pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Kenda (roj. 1945) iz Brezovice pri Kropi je peljal proti Kropi. Iz nasprotni smeri pa je pripeljal na mopedu po sredini ceste in v cikcak vožnji Ibrahim Kovačević (roj. 1940) iz Radovljice. Kljub umikanju osebnega avtomobila, je mopedista s krmilom in pedalom zadel avtomobil in po nekaj metrih vožnje padel. Huje ranjenega so prepeljali v jeseniško bolnišnico. L. M.

Nastop folkloristov in pevcev ter modna revija

Drevi ob 20. uri (če bo lepo vreme) se bodo na dvorišču vzgojinarstvene ustanove na tržiškem gradu nadaljevale 11. poletne prireditve. Nastopila bo domača folklorna skupina Karavanke ter pevci tržiškega okteta in kvinteta bratov Zupan. Program bo povezovala Dorca Kralj.

V četrtek zvečer ob isti uri pa bo na prireditvenem prostoru modna revija, na kateri bo mojster in modni kreator Ivan Debevc iz Mengša

predstavil najnovejše modele. Revijo bodo popestrili pevci Majda Sepe, Tatjana Gros, Braco Koren in vokalna skupina Ultra 4. Nastopil bo tudi ansambel Črne vrane. Napovedovalka bo Metka Šišernik.

Do konca letošnjih Tržiških poletnih prireditev, ki jih je žal spet motilo slabo vreme, ostaja le še nastop Lomljanov s komedijo Zares čuden par. Člani KUD Lom se bodo predstavili v soboto, 13. julija ob 20. uri. -jk

Medtem ko je cesta od Tenetiš do začeta Gorič zasilno zakrpana, pa je odsek od Gorič do Golnika, od koder je fotografija, izredno slab. Asfaltna prevleka je zaradi vsakdanjega prometa, še posebno pa zaradi tovornjakov, ki so vozili gradbeni material in asfalt na novo cesto Golnik—Senično, skoraj popolnoma uničena. Vožnja po takšni cesti ni prijetna. Še posebno za težke bolnike, ki jih reševalni avtomobili vsak dan prevažajo na Golnik ali obratno! (jk) — Foto: F. Perdan